

Hovedpointer fra workshop om specialanalysen

29. april 2024 kl. 14-17

05.2024

Opsamling bygger på input fra:

- 35 ledere
- 23 pædagoger
- 22 lærere
- 19 embeds personer
- 17 elevrepræsentanter
- 13 fra advisory board
- 11 repræsentanter fra interesseorganisationer
- 9 politikere
- 8 forældre
- 7 repræsentanter fra faglige organisationer
- 4 ungerådsmedlemmer
- 3 ledere i SOF
- 3 psykologer
- 2 inklusionspædagoger/-vejledere
- 2 klyngeledere,
- 2 områdechefer
- 2 udviklingskonsulenter
- 1 sundhedsplejerske

Pointerne på de efterfølgende sider er opsamlingen på tre afstemninger om: Hvad skal der til for at skabe inkluderende børnefællesskaber? Hvordan kan forældrene betrykkes i en udvikling, hvor langt flere børn inkluderes i almenfællesskaberne? Og hvad er første skridt? Derudover var der samtaler ved bordene, hvor aktørerne på tværs drøftede: Hvad er din vigtigste opgave, hvis vi skal genstarte arbejdet med inkluderende børnefællesskaber?

Fotograf: Rie Neuchs

Hvad er ifølge deltager deres vigtigste opgave, hvis vi skal genstarte arbejdet med inkluderende børnefællesskaber?

- **Prioritering af fællesskaber**
- **Fokus på hvordan vi taler om børnene**
- **Tæt tværfagligt samarbejde**
- **Godt arbejdsmiljø for lærere og pædagoger**
- **Børne- og ungeinddragelse**

Hvad er din vigtigste opgave, hvis vi skal genstarte arbejdet med inkluderende børnefællesskaber?

Elever: At være der for hinanden, have lærere man kan gå til og mere varierende og aktiv undervisning

Eleverne mener, at deres vigtigste opgave er at være der for hinanden, så alle børn føler sig trygge fx at man inkluderer hinanden i aktiviteter og er opmærksomme på dem, der er alene. Eleverne nævner, at man skal lytte til børnenes stemmer og give dem plads. Eleverne mener, at inkluderende fællesskaber fremmes med flere lærere, mindre klasser, mere variationen i undervisningen og aktiv læring. Herudover nævner de, at det er vigtigt at have mulighed for ekstra støtte i skolen til dem, der har brug for det.

Forældre: At repræsentere børnenes stemmer og tale om inklusion med børnene

Forældrene mener, at de kan bidrage til kulturændringen ved at tale med deres børn om at være nysgerrige på og respektere andres forskelligheder. De ønsker at fremme et socialt engagement og inkluderende adfærd hos børnene. Forældrene ønsker et styrket samarbejde med skolen og mener, at deres vigtigste opgave er at være børnenes stemme over for skoler og beslutningstagere.

Lærere: At være to lærere i en klasse, der også fysisk kan opdeles, og have fokus på lærernes trivsel og sprogbrug

Lærerne mener, at co-teaching og fokus på klasserumsindretning kan skabe en differentieret og dermed inkluderende undervisningspraksis. Det er vigtigt at have fokus på sprogbruget om børnene og deres forskelligheder. Derudover have en kontinuerlig støtte til medarbejdernes trivsel og udvikling herunder tid til sparring med kollegaer. Der skal være fokus på at facilitere faglige og interessebaserede fællesskaber på tværs af årgange, særligt i indskoling.

Pædagoger: At styrke forældresamarbejde, facilitere fællesskaber og skabe et godt arbejdsmiljø

For pædagogerne er det vigtigt at facilitere børnenes fællesskaber, herunder at arbejde med mindre børnegrupper, hvor man kan hjælpe børn med at se hinandens fælles interesser. Pædagogerne nævner desuden, at man skal prioritere trivsel og læring hos den enkelte elev, herunder støtte det enkelte barns behov. Pædagogerne mener, at det er vigtigt at styrke forældresamarbejde, hvor der er åben dialog om barnet, og hvad der rører sig i institutionen. Derudover er det vigtigt at skabe et godt arbejdsmiljø omkring de voksne fx tid til sparring og styrke det tværfaglige samarbejde. Endvidere vil de fremme børns medbestemmelse.

Ledere: At støtte forældreinddragelse, fokus på sprogbrug, tæt tværfagligt samarbejde og flere ressourcer

Lederne fremhæver, at det er væsentligt at støtte forældreinddragelse og styrke forældresamarbejdet. Der skal være et tæt tværfagligt samarbejde med support, skole, dagtilbud og hjemmet. Der skal skabes et godt arbejdsmiljø for lærere og pædagoger, hvor der er tid og ressourcer til refleksion, sparring og kompetenceudvikling. Det er vigtigt at have fokus på sproget om børnene og bruge det til at tale børnenes ressourcer frem. Desuden skal man sikre at høre børnenes stemmer. Der skal være flere ressourcer til fleksible indretningsmuligheder og flere undervisere og tidlige indsatser skal prioriteres.

Hvad er din vigtigste opgave, hvis vi skal genstarte arbejdet med inkluderende børnefællesskaber?

Advisory board : At støtte omstilling af viden til praksis, udfylde videnshuller og se på vellykkede børnefællesskaber

Forskerne nævner, at det er vigtigt at støtte omstillingen af viden til beslutninger og udvikling af praksis. Herudover skal man udfylde de eksisterende videnshuller omkring inklusion. Man skal se på de, der lykkedes med inkluderende børnefællesskaber, da de kan være forbilleder for, hvordan man kan gribe opgaven an. Det er vigtigt med fleksible og hurtige indsatser, der kan skrues op og ned efter det enkelte barns behov.

Faglige organisationer: At få flere specialkompetencer, fokus på sundhed og forældresamarbejde

Repræsentanter fra de faglige organisationer mener det er det vigtigt at udbrede specialkompetencer i institutioner og skoler. Der skal være fokus på sundhed, herunder bevægelse og gratis mad til børn. Forældrene skal forstå vigtigheden af inkluderende fællesskaber og inspirere børnene til det. Inklusion skal desuden på den politiske dagsorden.

Politikere: At skabe et tæt tværfagligt samarbejde, prioritere ungeinddragelse og ressourcer til børnefællesskaber

Politikerne mener, at det er vigtigt at have et tæt tværfagligt samarbejde om bedre undervisning,. Ungerådet kan give deres ungeperspektiv og arbejde direkte med problemet via deres årlige mærkesager. Der skal prioriteres ressourcer og rammer til de nødvendige forudsætninger for at skabe inkluderende børnefællesskaber. Politikerne skal sætte en klar politisk retning og udvise tålmodighed.

Embeds personer: At skabe en effektiv opgaveledelse og prioritere ressourcer til co-teaching og struktureret hverdag

Embeds personerne mener, at der bør være fokus på effektiv opgaveledelse på alle niveauer. De vil bidrage til politisk skabelse af rammer for forandringer. Der skal være ressourcer til co-teaching og mere struktur i hverdagen for børnene. Der skal være voksne, der understøtter fællesskaber, og det skal prioriteres allerede i dagtilbud. De vil støtte arbejdet med inkluderende børnefællesskaber gennem hele organisationsprocessen.

Områdechefer/klyngeledere: At kompetenceudvikle og organisere læringsmiljøet

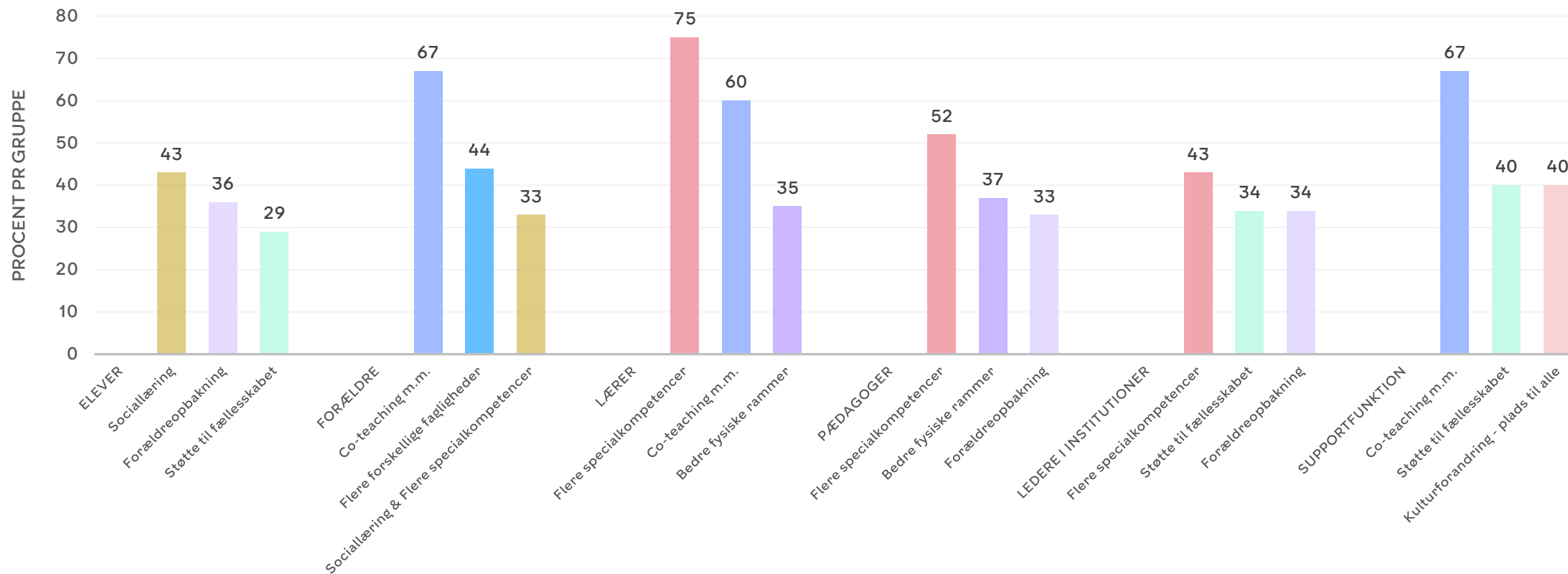
Områdecheferne/klyngelederne ser det som en vigtig opgave at understøtte fortsat udvikling mod, at det er de professionelles opgave at tilpasse læringsmiljøet omkring børnene. Herudover er det vigtigt med kompetenceudvikling af personalet. Organisering af læringsmiljøet skal også prioriteres fx små grupper og fleksibel indretning. Det er vigtigt at blive ved med at påpege vigtigheden af tidlig indsats.

Support: At fokusere på fællesskaber, sikre sammenhæng mellem ambitioner og ressourcer, se barnet i kontekst og tæt samarbejde mellem BUF og SOF

Ifølge supporten skal der være fokus på fællesskaber, hvorfor man skal fremme viden om trivsel i fællesskaber og forebyggelse af mobning. Man skal sikre sammenhæng mellem ambitioner og ressourcer. Barnet skal ses i kontekst, derfor også vigtigt at facilitere dialoger med barn og forældre. BUF og SOF skal samarbejde tættere om økonomi og kompetencer.

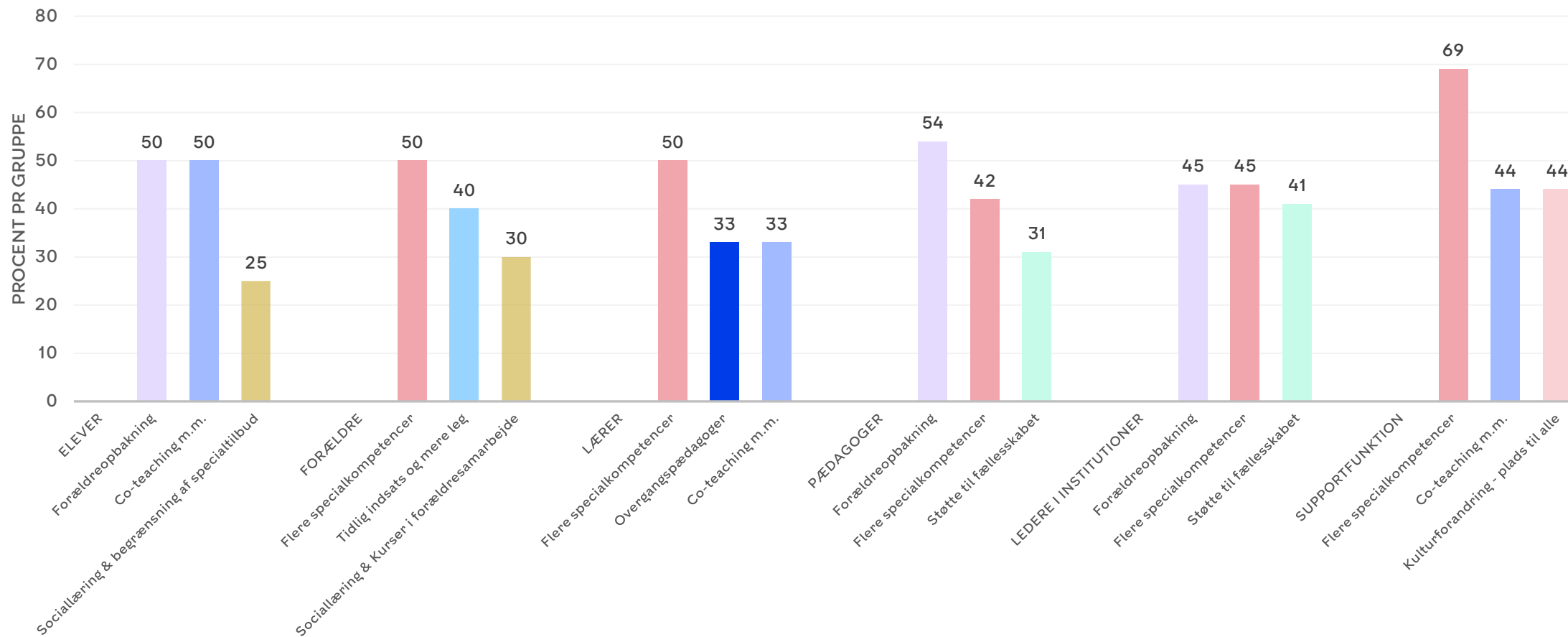
Hvad skal der til for at skabe inkluderende børnefællesskaber?

Afstemningsresultatet viser de tre løsninger, der fik flest stemmer per faggruppe.

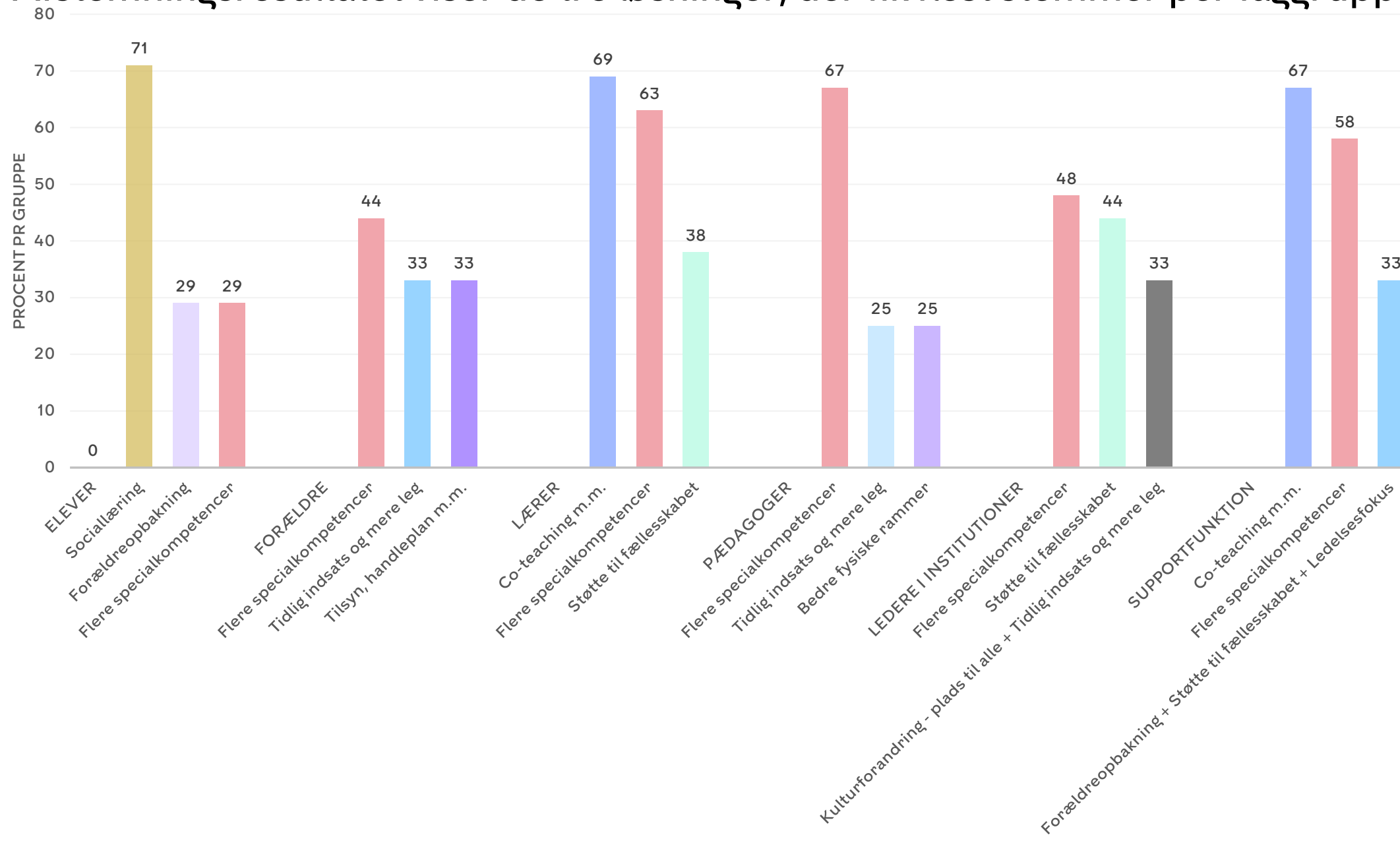
Hvordan kan forældrene betrykkes i en udvikling, hvor langt flere børn inkluderes i almenfællesskaberne?

Afstemningsresultatet viser de tre løsninger, der fik flest stemmer per faggruppe.

Hvad er første skridt?

Afstemningsresultatet viser de tre løsninger, der fik flest stemmer per faggruppe.

Tak for jeres deltagelse

Har du spørgsmål, input, eller overvejelser, som du synes vi skal kende til, må du meget gerne skrive til os på:

Specialanalysen@kk.dk

Hvordan kan langt flere elever trives i fællesskaberne i skolen?

- Indsigter og anbefalinger fra skoleelever ifm. specialanalysen

Elever fra følgende skoler har bidraget til katalogets indhold:
Peder Lykke Skolen, Tingbjerg Skole, Lundehusskolen, Kildevældsskolen & Gasværksvejens Skole

Marts 2024 - April 2024

Indeværende katalog er udarbejdet i Afdeling for Bæredygtig Udvikling, ved indsatsen Hørt Ungdom i Børne- og Ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune.

For Center for Policy i Børne- og Ungdomsforvaltningen, Købehavns Kommune.

Kataloget formidler elevernes indsigter om betingelser for trivsel i deres egen hverdag som elever i folkeskolen og præsenterer elevernes input til specialanalysen.

Marts 2024 - April 2024.

Indholdsfortegnelse

s. 3

Baggrund for inddragelsesforløb

- Om Specialanalysen
- Elevernes stemme i Specialanalysen og deres "opgave"

s. 4-23

Del 1 - Indsigter fra elever i almenrækken

- Oversigt - 4 identificerede udfordringer for elevers trivsel
- Uddybet præsentation af udfordringerne

s. 25-34

Del 2 - Indsigter fra elever i specialrækken

- Oversigt - 7 betingelser for trivsel i specialrækken
- Uddybet præsentation af betingelserne

s. 35-43

Del 3 - Metode og proces

- Baggrund
- Elevinddragelsesprocessen
 - Forundersøgelse
 - Elevisamlinger
 - Elevinterviews

Hvad er specialanalysen?

Antallet af børn og unge med behov for specialtilbud stiger. Københavns Borgerrepræsentation har igangsat en analyse for at undersøge, hvad der kan gøres for at langt flere, uanset udfordringer og ressourcer, kan trives i almenkolen og færre får behov for specialtilbud. En grundsten i analysen er at inddrage både børn og fagpersoner, som kan bidrage med ekspertviden på området.

Elevernes stemme i specialanalysen

Fire af byens folkeskoler har åbnet dørene ifm. specialanalysens elevinddragelse; Peder Lykke Skolen, Tingbjerg Skole, Lundehus skolen & Kildevældsskolen. Indledningsvis har 200 elever fra 6. - 9. årgang, og på tværs af skolernes almen- og specialrækker, bidraget til en indledende spørgeskemaundersøgelse om, hvornår elever oplever, at det er svært, at trives i skolens sociale fællesskab og læringsfællesskab. Herefter har 20 frivillige elevrepræsentanter - gennem fem heldagsworkshops - bidraget med yderligere indsigter i, hvornår trivsel udfordres i almenklasserne, samt hvad de som elever mener, kan være løsninger derpå. Sideløbende har 20 elever fra skolernes specialrækker bidraget med indsigter i, hvilke betingelser de oplever i deres skolehverdag, der er vigtige for deres trivsel. Hele elevinddragelsen tager udgangspunkt i kernespørgsmålet:

Hvad kan vi gøre for, at langt flere elever uanset udfordringer og ressourcer, kan trives i fællesskaberne i skolen?

De 20 elevrepræsentanter fra skolernes almenklasser deltager slut april i en workshop på Københavns Rådhus for et advisory board af fagpersoner og øvrige interessenter. Til workshoppen indgår elevernes indsigter og perspektiver som grundlag for paneldebatter og rundbordsdebatter med de voksne fagpersoner. Med denne inddragelsesproces sikres det at elevernes perspektiver høres i specialanalysen.

Lærerne har jo gået i skole for lang tid siden. Nogen af dem, der prøver at gøre skolen bedre har jo gået i skole for måske 10 år siden, men skolesystemet ændrer sig hele tiden, hver dag, hver årgang, hver uge. Så det er vigtigt, at det er dem, der oplever det, der bliver hørt
-Elevrepræsentant

Læs mere

om inddragelsesprocessen og repræsentationen af elever fra både almen og specialområdet her i kataloget på side 35-43.

DEL 1

Indsigter fra elever i almenrækken

I denne del af kataloget præsenteres indsigter om elevers oplevelse af trivsel og udfordringer for trivsel i deres hverdag i almenklasserne. Indsigterne præsenteres i form af fire (af eleverne) identificerede kerneudfordringer og dertilhørende løsningsmuligheder.

I det følgende er fokus på udfordringerne i lige så høj grad som løsningerne, da det netop er elevernes oplevede hverdag og erfaringer af trivselsproblematikkerne som gør dem til eksperter på hverdagen i skolerne.

"Jeg føler jeg har lært hvordan vi ikke alle har det ens, så fx de ting vi har det nemt med, det er ikke alle, der har det på samme måde."

"Det er lettere at hjælpe hvis man forstår dem man skal hjælpe"
-Elevrepræsentant

Oversigt - 4 identificerede udfordringer for elevers trivsel

De 4 kerneudfordringer er identificeret af elevrepræsentanterne på baggrund af udtalelser fra 200 elever om deres trivsel i skolen. Elevrepræsentanterne har læst og forholdt sig til elevernes udsagn og derefter kategoriseret dem ud fra en præmis om, hvilke udfordringer der er vigtigst at få løst for at flest muligt trives i skolens fællesskaber.

1

Når nogen står udenfor fællesskabet

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at færre elever føler sig ensomme og udenfor fællesskabet i skolen, fordi det leder til skoleværing og general mistrivsel.

2

Når forventningerne og opgaverne bliver for store

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at der skal skrues ned for forventningerne, for skoledagens længde og for mængden af opgaver, så det kan være rart at gå i skole i stedet for at skabe stress.

3

Når noget forstyrrer koncentrationen

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at man håndterer uro i klassen og øger fokus på initiativer, der kan skærpe koncentrationen. Det er både lærerne, ledelsen og de fysiske rum, der har en aktiv rolle i løsningen.

4

Når klassefællesskabet er utrygt

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at der skal være øget fokus på trivslen i klassen og skolen generelt frem for blot på faglige fremskridt. Det vil øge trivslen og dermed også læringsudbyttet.

1. Udfordring

Når nogen står udenfor fællesskabet

**Elevrepræsentanternes
indsigter**

Elevdigt

"Usynlig som luft"

Når folk ikke ser mig
bliver jeg usynlig som luft
Ingen bemærker mig
Mon de har mistet deres fornuft?

Jeg er bange for at blive grinet af
Bange for at hvad folk tænker
Bange for at jeg ikke er god nok
Det holder mig i lænker

Jeg er bange for hvad folk tænker
og føler mig låst inde
Jagten på fællesskab
er nøglen jeg ikke kan finde

Kulden omkring mig
gør mig kold og trist
Jeg svæver alene
Som en ballon
Jeg føler mig ensom
Der er ingen stemmer
Er jeg virkelig alene?
Eller er det mig, der drømmer?

Klassen skal være som familie
Sød som vanilje
I timerne skal vi være respekterede
Også i frikvarteret

Desværre er det bare drømme
Det må jeg indrømme
Tænk hvis trivslen vandt
Så havde det været sandt

For bange til at sige min mening
De andre griner af min deling
Jeg har næsten ikke mere energi
Så lyt til mig og min poesi

Kulden omkring mig
gør mig kold og trist
Jeg svæver alene
Som en ballon
Jeg føler mig ensom
Der er ingen stemmer
Er jeg virkelig alene?
Eller er det mig, der drømmer?

Det kan være svært for mig i pauser, når jeg ikke kan det de andre kan og derfor kan det være svært at deltage nogen gange. Og det er ikke altid, at jeg har nogen at være sammen med.

-Elevrepræsentant

Hvis man skal se det udefra, så ja, så tror jeg det giver nogle nye perspektiver, at vi spiller det som skuespil og læser det som lyrik. For os elever, er det jo ikke nyt, fordi vi selv har oplevet det, men hvis man skal se det fra et voksenperspektiv, så føler jeg at det er en anden måde at fortælle om det på. For nogen gange så tror jeg at, hvis man bare fortæller om det, så kan folk godt få nogle andre billeder end hvis de rent faktisk oplever det og ser det

-Elevrepræsentant

Grunden til at nogle føler sig udenfor kan være, hvis de er lidt anderledes og der ikke rigtig er plads til dem i fællesskabet.

Når nogen står udenfor fællesskabet, kan det lede til rigtig mange trivselsproblemer.

Nogle gange føler man, at man er nødt til at prøve at passe ind. Så prøver man at interessere sig for det samme som de andre - i den vennegruppe, man gerne vil være del af - interesserer sig for. Ellers kan man måske ikke blive del af gruppen. Nogle gange er man så pludselig ikke sig selv længere.

Klasser er typisk socialt delt op i mindre vennegrupper, hvor der er nogen som altid 'går sammen'. Der kan være grupper eller kliker, som kan være svære at komme ind i. Så kan man ende med at stå alene.

Jeg ser ikke så tit folk alene i pauserne. Når det er mig, føler jeg at jeg bare står for at stå. Så går jeg ud på toilettet og venter på at timen begynder, men det kan jo være at andre også gør det. Det er nok derfor jeg ikke ser dem alene.

Sådan oplever eleverne det, når nogen står udenfor fællesskabet

Man bliver vurderet af hinanden ift. stil, hvilke interesser man har, kropssprog, om man går sammen med de rigtige eller forkerte o.l.

Når man er barn og ung, vil man gerne passe ind i normen i fællesskabet eller i en mindre vennegruppe man kan spejle sig i.

Når man kan mærke, at man er blandt en masse mennesker, men alligevel føler sig alene, så er det rigtig svært. Ligesom i en lufthavn fyldt med mennesker, hvor der ikke er kommet nogen for at hente én.

Når man skal i grupper i undervisningen, bliver det tydeligt, hvem der er med eller ikke er med i klassens forskellige vennegrupper/fællesskaber.

At ville være alene i skoletiden, bliver ofte opfattet som et problem og et pres. Men det er det ikke for alle - nogen af os har det godt med at være alene.

Lærerenes rolle er at minde forældre om, at deres barn er en del af et klassefællesskab.

Eleverne undgår nogle gange at fortælle sine forældre om sociale problemer, drillerier eller hvis de står udenfor fællesskabet, fordi de er bange for at forældrene overreagerer og kører konflikter op mellem eleverne, hvis deres barn kommer hjem og fortæller om noget der er sket.

Hvis undervisningen er for svær eller ikke ligger på det niveau du ligger på, så opstår der læringsproblemer. Det kan også være hvis undervisningen er meget det samme, men det ikke er på den måde du fungerer på, så du aldrig rigtig forstår det og føler dig alene.

Jeg er også blevet opmærksom på at det kan være at man skal være bedre til at gå hen og spørge dem der har det svært om de vil være med til det man laver, for det kan jo være at de har social angst eller noget som gør at de ikke har lyst.

Eleverne peger på...

Man skal være opmærksom på hvis nogen er udenfor fællesskabet og invitere dem ind

At ville være alene i skoletiden, bliver ofte opfattet som et problem og et pres. Men det er det ikke for alle - nogen af os har det godt med at være alene.

Jeg synes mange af mine klassekammerater ikke har så mange venner og for det meste gerne bare vil være alene

Man kan sørge for at snakke med sin lærer, hvis man har det svært, eller hvis man ved at andre har det svært

Nogle elever bliver mobbet og lærerne gør ikke noget

Flere klare regler i klassen om at tale ordentligt og være respektfulde

Klassen skal være som en familie. I en familie opstår der ofte konflikter, men det skal vi elever også selv kunne løse. Vi skal have redskaber til at løse dem. Konflikter vi ikke selv kan løse, skal læreren hjælpe med at løse, når det bliver for svært.

Man kan lave en aftale blandt forældrene om ikke at kontakte hinanden internt om konflikter mellem eleverne, men i stedet gå til klasselæreren. Læreren skal sætte en retning for at forældrene tænker på fællesskabet i stedet for kun deres egne børn.

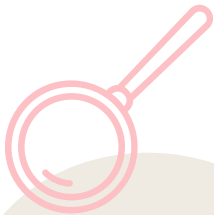

Der skal være flere timer i løbet af ugen, hvor klassen laver aktiviteter med fokus på trivsel og klassefællesskab.

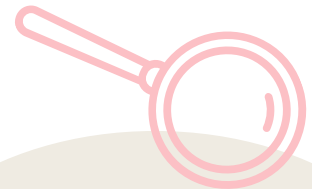
Fokuspunkter til når nogen står udenfor fællesskabet

Flere fokussamtaler om gode og svære ting med lærer og elever

Ligesom bøger er vi alle fyldt med forskellige historier, og hvis alle skal være en del af klassefællesskabet, så skal der være tid til at lære hinandens historier at kende. Hvis vi kender hinandens historier, er det lettere at invitere hinanden ind i fællesskabet og det færre som vil mobbe og drille.

Lærerne skal have mere tid til at tale ordentligt med eleverne, når nogen har det svært. Men det skal foregå mere diskret, så hele klassen ikke bliver indblandet i det.

Det skal være nemmere at skifte klasse

2. Udfordring

Når forventningerne og opgaverne bliver for

store

Elevrepræsentanternes indsigter

Folk bygger sig og gør det sjævt sammen

En rigtig skellig
Vi er sammen
Der er

Organiseret
tallerkade som
på en
reel

Forskellige
chokolade, men
der plads til
dem alle sammen

En familie
var alle sammen
Alle er sammen
vanst mod.

Elevdigt

"Forventningspres"

Lille mig - store tanker
Mine tanker de banker
Jeg føler mig træt
Jeg føler mig presset
Jeg føler mig stresset

Mine forældre vil have
Jeg skal være læge
Jeg tror ik' det sker
Jeg gider ikke mere
Min viden flyder som fjer

Jeg skal have gode karaktere
Som mine store søskende
Det er ekstra pres
Jeg vil væk fra det hele
Jeg vil bare ud på græs

Jeg skal hele tiden
præstere mit bedste
Eksamen og lektier
og videre til det næste

Tanken om fremtid uden penge'
holder mig vågen om natten
så jeg må sove længe
Jeg føler mig træt
Jeg føler mig presset
Jeg føler mig stresset

Lille mig - store tanker
Mine tanker de banker
Presset vokser fra alle sider
Vil jeg klare det godt?

Jeg føler mig træt
Jeg føler mig presset
Jeg føler mig stresset

Jeg har en lærer der er ligeglad med
trivsel, han vil bare fremad hele tiden i
undervisningen og tænker aldrig på
hvordan vi har det imens.

-Elevrepræsentant

Det kan virke som om, at skolen glemmer hvor vigtigt fritid er for børn og unge. Nogle gange sidder vi med lektier kl. 21 om aftenen, fordi vores kalender er fyldt op med fritidsaktiviteter og arbejde fra vi har fri fra skole og indtil 21. Det er svært at koncentrere sig så sent. Det resulterer i at vi sover for sent og er for træt næste dag.

Forældre lægger pres på én for at man skal få høje karakterer.

Nogle gange kan hyggetid i klassen opleves som spildtid, som kunne være brugt på at lave opgaver, som man er bagud med.

Man har også nogle gange store forventninger til sig selv, fordi man gerne vil være bedre og så lægger man for meget pres på sig selv. Jeg kan nogle gange føle det som om jeg skal holde armene ude og presse væggene væk, som hele tiden presser sig ind imod mig.

Sådan oplever eleverne det, når forventningerne og opgaverne bliver for store

Tanken om fremtiden gør presset større. Fx hvis man skulle leve uden særlig mange penge. Det er virkelig ubehageligt.

Det kan være stressende med alle lektierne i de mange forskellige fag

Nogle gange kan det føles som et stort pres at have ældre søskende fordi de har sat en standard som er svær at leve op til og man hele tiden skal bevise noget overfor sine forældre.

Nogle gange har éns forældre meget store forventninger til én, især hvis man er den ældste og de har store tanker om hvad for et barn man skal være.

Det kan være svært, når folk har høje forventninger til én, og man ikke klare sig så godt

Jeg kan vågne op nogen dage og være meget træt. Hvis jeg så kommer i tanke om at jeg har en lang skoledag så kan det være svært at finde motivation til at tage i skole. Jeg synes også at det er nogle lange skoledage hvor det bliver svært at være glad eller at være motiveret og hvor man kun har lyst til at komme hjem.

Nogle gange udstilles elever af læreren, hvis de ikke følger med. Det er vigtigt ikke at gøre.

læringsniveauet er for højt så de ikke helt kan følge med, men ikke tør at sige det til nogen

Det er nogle gange svært, hvis der er flere der ikke kan finde ud af noget, og læreren ikke kan hjælpe alle

Eleverne peger på...

Når jeg er stresset uden for skolelivet, og det påvirker min undervisning

når ens lærer giver én for meget pres og forventer for meget

Mange føler sig pressede når vi har prøver og tests. Jeg synes der er alt for mange tests, der gør vi for ofte føler et stort pres i skolen

Lærerne er dem der sætter forventningerne og det skal de huske. Ikke stille for høje krav.

Hvis undervisningen går for hurtigt er det svært ved at følge med

Skolen bør have retningslinjer for lektier. Vores forslag er:

- 1) Der skal ikke gives flere opgaver, end dem der er tid til at løses mens man er i skole.
- 2) Ingen lektier for over weekenden.
- 3) Lav et max antal for lektier pr. dag og pr. fag.
- 4) Hvis man har være syg, skal man ikke lave de ting, der blev lavet i timerne man gik glip. Men blot krav om, at følge med så godt man kan.

Nogle gange udstilles elever af læreren, hvis de ikke følger med. Det er vigtigt ikke at gøre.

Færre forventninger til at man skal være del af fællesskabet. Det bør være en mulighed at kunne vælge det fra. Det kan være grænseoverskridende, hvis man egentligt har det bedst med at være sig selv.

Mere medbestemmelse, vil give oplevelse af at forventningerne er tilpas.

Fx at der er frihed til at vælge hvilke opgaver man vil lave og hvilke ikke eller hvilken rækkefølge.

Fokuspunkter til når forventningerne og opgaverne bliver for store

Mulighed for selv at vælge hvordan man vil holde pause. Fx mulighed for at blive inde eller hver elev kunne have et pausekort, som man kan bruge efter behov.

Mere afveksling mellem opgaver og hyggetid. Så man bliver afslappet og kan 'stresse af' i løbet af dagen.

Forældre skal sætte mindre pres på deres børn. Skolen kan vise forældre, at elever ikke bliver bedre under pres.

Mere opfølgning fra læreren ift. elevernes oplevelse af undervisningen. Fx spørge om niveau er tilpas mm. Fx mere 'klassens time' med mulighed for at tale om oplevelse af pres o.l.

Stil skolepsykolog til rådighed, hvis elever føler stress.

3. Udfordring

Når noget forstyrrer koncentra- tionen

**Elevrepræsentanternes
indsigter**

Elevdigt

"Mister mit fokus"

Jeg mister mit fokus
Alt er sløret
Jeg bliver svimmel
Ser kun himmel

Jeg er træt og sløv
Doven og døv
Jeg er forvirret
Imens jeg ser på papiret

Jeg ved ik' hvad jeg laver
Kan ik' huske hvordan man staver
Jeg kan ikke finde fokus
Alt er hokus pokus

Uret tikker
Kuglepennen klikker
Hviskende stemmer
Hele rummet emmer

Der for meget stress
Mit hoved gør nas
Der for mange stemmer
Det gør det ikke nemmere

Hvad snakker mine venner om?
Det er et mysterie
Kan ikke fokusere
Bliver for nysgerrig

For lange dage
Det kan jeg ikke tage
For mange timer
Til klokken den kimer

Jeg vil gerne lære
Forstyrrelserne gør det sværere
Koncentrationen er slået
Nu er dagen gået

Forstyrrelser er meget vigtige [at undgå] for når man bliver forstyrret, så lærer man meget mindre

Jeg føler jeg har fået forståelse for at det ikke kun kan være koncentration, der kan forstyrre én. Hvis man f.eks. har flere ting med sig, som er svære.

-Elevrepræsentant efter specialkonsulenters oplæg om belastningsmodellen og specialelevers særlige behov

Forstyrrelser sker når man keder sig. Kopiark er fx rigtig kedeligt. Så man skal sikre et læringsrum uden lige så meget kedsomhed. Når eleverne keder sig begynder de at snakke og larme. Og så pludselig forstyrrer det andres koncentration som så også begynder at snakke.

Der er mest larm når der er vikar eller man ikke har klassens faste lærer. Eller så snart læreren går ud af lokalet.

Det kan forstyrre koncentrationen, hvis der er for mange irriterende lyde, der distraherer. Fx klikken fra kuglepenne, et ur der tikker, eller nogen der snakker og hvisker hele tiden.

Forstyrrelser og manglende koncentration "smitter". Dem der sidder bagerst, snakker næsten altid. Og det er uafhængig af, hvem der sidder der. Det giver en følelse af at man alligevel ikke kan blive hørt.

Sådan oplever eleverne det, når noget forstyrrer koncentrationen

Når der er larm i klassen, er der nogen der får det meget svært og bliver overstimuleret

Det kan være forvirrende og svært for nogen og de fleste har meget energi, så når vi ikke får så mange pauser, kan vi blive urolige

Man kan miste koncentrationen hvis læreren snakker for længe og overkomplicerer opgaverne, så mister man fokus og driver væk i sine tanker. Det skal være kort, klart og tydeligt hvad vi skal.

Når nogen ikke kan koncentrere sig, begynder man kan forstyrre lidt. Så påvirkes nogle andre, der også begynder at forstyrre/larme - og lidt efter flere og flere. Læreren ender tit med at blive en del af dominoeffekten - fx begynder læreren selv at hæve stemme og afbryde undervisningen, skælde ud og nogen gange får flere skylden end dem der egentligt forstyrrer, nogen gange ender det med at der gives en "straf" (fx senere pause, skrive hjem til forældre e.l.)

Delehold til undervisning. Så man er færre elever i læringssituationen. Det hjælper mod forstyrrelser. Fordi det er faktisk stadigvæk hyggeligt at være en stor klasse. Det store fællesskab er positivt. Men det forstyrrer bare nogle gange ift. undervisningen.

Forbedre indeklimaet: Temperaturen, lugte, bedre akustik

Man bliver meget træt og får ondt i hovedet, hvis man er i et klasselokale med forstyrrelser hele dagen. Og vores dage er meget lange i forvejen.

Mere motiverende undervisning
Lærerne skal lytte til hvad eleverne vil og man skal sørge for at lave noget som alle kan blive optaget af. Fx hvis man ser en film skal alle synes den interessant. Eller emnet skal fange alle.

Det er vigtigt at løse de udfordringer der er med larm og forstyrrelser fordi det går ud over ens stressniveau og ens læring.

Mere aktiv undervisning i form af Fx debat, lege, konkurrencer. Fx hvis man skal være om sandsynlighedsregning kunne man spille et spil, hvor det er en del af det.

Det er vigtigt at undervisningen ikke er kedelig, for så mister man koncentrationen

Fokuspunkter til når noget forstyrrer koncentrationen

Mere bevægelse i undervisningen fx havde vi en dag hvor klassen skulle cykle rundt på amager og ud og lave bål

Vi skal omtænke skoledagen eller klassestrukturen for at skabe bedre trivsel: fx kortere skoledage så man kan være koncentreret når man er der møde senere

Læreren skal sætte sig i respekt
Man kan sende dem udenfor døren, der larmer. Og læreren skal vise autoritet og skære igennem. Elevernes erfaring er at der virkelig forskel på hvor meget klassen forstyrrer afhængig af læreren. Dem man har respekt for, forstyrrer man ikke helt så meget.

Det er vigtigt at læreren spørger hvad eleverne vil - og lytter. Eleverne skal have medbestemmelse.

Skolepsykolog på skolen som har tid og er aktiv. Et sted man altid må komme og snakke. Kan hjælpe med at løse konflikter. særligt, hvis det kunne være anonymt, så tror de mange ville bruge det.

Siddepladser i klassen har betydning: Nye pladser på ugentlig basis +
Flexibilitet i pladser så man kan arbejde hvor man vil

4. Udfordring

Når klassefælles- skabet er utrygt

**Elevrepræsentanternes
indsigter**

Jeg tror det er en konstant konkurrence om at larme og fylde. Med sociale medier er det nemmere at tale om andre bag deres ryg. Jeg tror dog ikke de hader skolen som sådan, det gør jeg vel heller ikke, jeg føler mig bare ikke altid tryk heller

Det kan være stressende når jeg har problemer i forhold til andre folk kan lave rygter om en, eller provokere en.

Det kan være svært, hvis man fx ikke helt er tryk ved at sige sin mening, men så bare sidder inde med det

Eleverne respekterer ikke lærerne. Det kan være virkelig svært at se på og ikke kunne gøre noget. Jeg kan ikke gøre noget, fordi der er rigtig mange, der synes det samme. Så de ville sikkert gå imod mig og sige alle mulige ting, hvis jeg sagde fra. Jeg har heller ikke lyst til at ødelægge venskaber. Nogle gange føles det som om man er den eneste med sin mening.

Sådan oplever eleverne det, når klassefællesskabet er utrygt

Hvis man læser eller siger noget og det er forkert og de andre griner ad én.

Klassefællesskabet skal føles som en familie hvor man passer på hinanden, men sådan er det sjældent. Der er ofte nogen der ikke har respekt for hinanden eller driller.

Man kan komme til at føle sig ensom, hvis man ikke tør sige sin mening, fordi man er bange for at andre griner af én. Så er der ikke plads til at være sig selv. Så kan man godt komme til at føle sig usynlig.

Nogle gange er der en stemning af at man griner af hinanden. Det er meget ubehageligt at være i og man kan føle sig dum, når andre griner af det man siger i timerne. Så får man ikke lyst til at deltage og man trækker sig fra det sociale.

Utryghed, ensomhed og mobning kan godt hænge sammen, fordi hvis man bliver mobbet så føler man sig utryk og så kan man godt blive ensom

Det jeg har opdaget nu, er at være opmærksom på, at jeg tror vi kommer til at fokusere meget på dem, der minder om os selv, så vi skal åbne mere op for at der er virkelig mange forskellige og alle er virkelig forskellige.

Det er vigtigt at man skal føle sig tryk i klassen, så man ikke går rundt og er bange for at sige noget.

Det er et problem hvis man ikke har en god relation med sine klassekammerater, fordi det leder til alle de andre udfordringer, som til sidst går ud over elevernes motivation for at være der

Eleverne peger på...

Klassefællesskabet skal være et trygt rum at være i for at man har lyst til at komme i skole og for at alle kan trives.

Dårlige fællesskaber skaber ensomhed og leder til mange andre problemer. Det kan blive meget demotiverende at være i skole

Man skal finde noget der kan binde klassen sammen, for det er mega vigtigt for fællesskabet og for at man føler tryk. Der er ingen af os der har valgt at være her, men nu er vi her, så lad os få det bedste ud af det.

Forældre har en vigtig rolle i at skabe trykke rammer om fællesskabet også udenfor skolen. Mere af det. Fx på sheltur el. Lign.

Opret en trivselspostkasse i klassen, som er anonym. Her kan man skrive hvad man vil, bare ikke nævne navne. Man kan tage spørgsmål fra trivselspostkassen op til klassens time. Man skal sidde i en rundkreds på gulvet, når man har klassens time. Det binder folk sammen, nogen gange har man brug for noget det binder klassen sammen

Nogle gange udstilles elever af læreren, hvis de ikke følger med. Det er vigtigt ikke at gøre.

Klassen skal føles som en familie også læreren og derfor skal vi kunne passe på hinanden og være i konflikterne sammen. Det skal vi lære at blive bedre til.

De fysiske rammer har stor betydning og det ville hjælpe på trivslen med flere dæmpede farver, som ville gøre det behageligt og trygt. Bredere stole og flere sofaer og behagelige møbler og så rart lys som ikke er for skarpt

Danne flere gruppesamarbejder på tværs, så man arbejder med forskellige i klassen.

Fokuspunkter til når klassefællesskabet er utrygt

Sheltertur eller lejrtur i starten af skoleåret, hvor man skal sove sammen. Kan styrke relationerne, slev hvis man ikke går i klasse med sine bedste venner.

Man bør have klassens time en fast gang i ugen så det også er forudseeligt og trygt for de elever der har brug for struktur.

Lærerskift skaber utryghed specielt hvi man oplever mange af dem. Derfor skal skolerne sørge for at skabe så få lærerskift som muligt. Hver gang skal eleverne lære nye spilleregler at kende og det går ud over klassefællesskabet hver gang.

Lærerne skal sørge for at arrangere ture og arrangementer hvor eleverne bliver blandet.

Det bedste rum er det rum som vi selv har været med til at indrette. Man skal derfor inddrage eleverne og spørge, hvad de ønsker sig på væggene og i indretningen. Så er vi mere motiverede for at være i rummet.

BREAKING NEWS

København har fjernet eksamen fra skolen

Alle skoler i Danmark har fjernet eksamen og hjemmehjælp. Års skolebænken. København har fundet en ny måde på at reducere elevernes stress niveau. De viger på elevernes års opgaver i stedet for de der kommer op til eksamen idet.

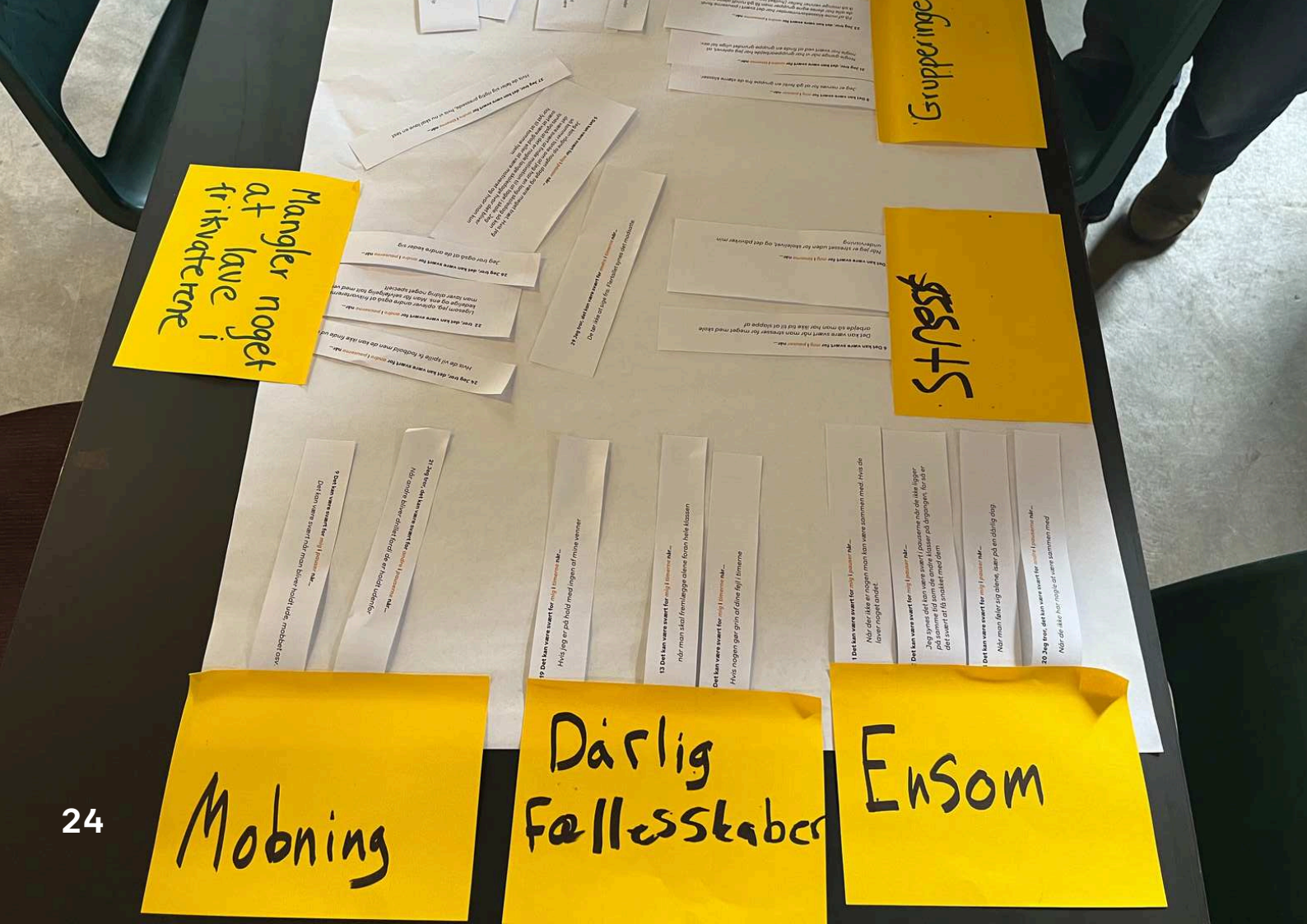
Danmark har inspireret USA til at reducere elevernes stress niveau. "Obama"

Lektier er redskaber til at tage ro. Social tid i fritid er rigtig

Ingen lektier & eksamener overhoved

Ny elevtest måde, som ikke karakterer dybde ideer

Eksamener er ikke nødvendig i folke skolen, fordi man bare skal undersøge. Al karakter væge rolle

Grupperinge

STRESS

Mangler noget at lave i fritidstimerne

Mobning

Dårlig fællesskab

ENSOM

Del 2

Indsigter fra elever i specialræk- ken

Denne del af kataloget præsenterer elever fra skolernes specialrækkers indsigter og fokuserer på de betingelser eleverne satte ord på, som værende betydningsfulde for at trives i hverdagen i skolen.

Med tanke på, at flere elever - uanset udfordringer - skal kunne trives i almenrækkernes fællesskaber i fremtiden, designede Hørt Ungdom inddragelsen således at elevrepræsentanterne fra almenrækkerne efterfølgende blev bedt om at forholde sig til, i hvor høj grad betingelserne for trivsel også kan være meningsfulde i almenklasser og om de vil gøre en forskel for trivslen i deres øjne.

På de følgende sider er opbygningen som følger:

Udsagn fra elever i specialrækken er markeret i lilla talebobler

Udsagn fra elever i almenrækken er markeret i grønne talebobler

Oversigt - 7 betingelser for trivsel i specialrækken

7 betingelser identificeret på baggrund af de samlede indsigter fra 20 interviewede elever i skolers specialrækkerne. Få indblik i elevernes uddybninger på de følgende sider.

1

Sådan trives elever i specialrækken i pauserne

Det opleves som vigtigt for elevernes trivsel, at der er struktur og valgfrihed i pauserne og at pauserne kan fordeles fleksibelt efter behov.

2

Sådan trives elever i specialrækken med struktur

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at skoledagen er meget struktureret, forudsigelig og genkendelig. Fx at program, pauser og opgaver er tydeligt formuleret.

3

Sådan trives elever i specialrækken med afskærmning og ro

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at de har mulighed for at afskærme sig i løbet af dagen, hvis man får behov for at fokusere eller trække sig.

4

Sådan trives specialelever med alternative læringsformer

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at læreren benytter forskellige læringsformer der er tilpasset elevernes individuelle behov, så de har bedre vilkår for at deltage.

5

Sådan trives elever i specialrækken med individuel støtte

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at de har mulighed for at få støtte til deres individuelle behov for læring og social trivsel.

6

Sådan trives elever i specialrækken med flere voksne

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at der er flere voksne til at hjælpe i både timerne og pauserne, så den enkelte kan få den hjælp der har brug for for at komme igennem dagen.

7

Sådan trives elever i specialrækken som fællesskab

Det opleves som afgørende for elevernes trivsel, at opleve sig som en del af klassen, at kunne spejle sig i hinanden og at opleve af man bliver accepteret, respekteret og forstået som menneske.

Elever
i special

Elever
i almen

Det vil være meningsfuldt, hvis klassens lærer sammen med eleverne vurderer de individuelle behov for pauser og giver forskellige pauser, alt efter hvad der er meningsfuldt for den enkelte.

Det giver god mening i almen. Men der er samtidig brug for lidt længere arbejdsintervaller, så man kan nå at gå i dybden med tingene.

For mange pauser kan ødelægge koncentrationen og ens arbejdsflow – og så kan det være svært at finde koncentrationen igen, når man kommer ind fra en pause

Pauser efter behov
Eleverne får ofte pause mellem undervisningsaktiviteter og får lov til forskellige aktiviteter og bevægelseslege. Eleverne har mulighed for at tage en pause og går en tur rundt om skolen. Det betyder meget at få mulighed for at få frisk luft, så man ikke fx skal sidde inde med hovedpine, fortæller eleverne. Det er også en mulighed for at snakke med sine venner.

Sådan trives elever i specialrækken i pauserne

Frihed i pauserne

Det er rart, at man selv kan bestemme om man vil være inde og sidde ved sin computer, tage en tur i butik eller gå en tur i pausen. Det er forskelligt hvad man har brug for, for bedst at kunne koble af.

Men det er også vigtigt at man har frihed til at gøre det man har lyst til, hvis ikke man vil være med.

Valgmuligheder i pauserne

I nogle specialklasser er der altid valgmuligheder i pauserne. Man kan fx vælge at være på egen plads, være inde eller udenfor. Nogle gange er der planlagt fællesaktiviteter (med eller uden voksenstøtte) i pausen – fx at i 'ude' er der bordtennis eller andet spil, for dem som har lyst.

Når man får lov at se film sammen i frokostpausen

Der er nogen der bedst kan slappe af sådan

Det vil gøre en stor forskel for dem som typisk er alene i pauserne og udenfor fællesskabet. Der er mange i almen, som er alene i pauserne.

Det er en god idé med fællesaktiviteter i pauserne som er faciliteret af lærerne. Det gør at man leger med nogle forskellige og ikke kun sine nærmeste venner

Det er fint nok hvis det er en mulighed for dem der har brug for det, men jeg synes faktisk det er lidt ærgerligt, for pauserne er jo der vi har mulighed for at tale sammen og vi bruger i forvejen alt for meget tid på skærme, så måske det er meget godt for trivsel at vi rent faktisk er sammen?

Elever
i special

Elever
i almen

Bløde overgange og rolige morgener

Første modul eller dele af modulet foregår med stille opstart og helt ro. Fx med læsning e.l. Eleverne synes det er en god måde at starte dagen på, slippe oplevelser fra morgenen, vågne, falde til og slappe af. Ens hjerne fungerer ikke om morgenen.

Dagene sluttet også ofte blødt. Fx med fælles lydbog, hvor man slapper af og der ikke er larm. Eller med noget socialt. Man har ikke fokus om eftermiddagen, så det er godt med noget aktivt og socialt.

Det er meget meningsfuldt for de fleste. Det vil være dejligt at få lov at falde lidt til ro, når man møder om morgenen

Det er vigtigt, at timerne planlægges sådan at vi har energi til dem.

Det kan godt blive for meget, hvis der skal bruges meget tid på at gennemgå en masse detaljer om morgenen.

Det er godt ikke at have de svære fag om morgenen, hvor man er træt, eller om eftermiddagen, når ens hoved ikke fungerer mere.

Sådan trives elever i specialrækken med struktur

Det føles ikke meningsfuld for alle, fordi det for nogen kræver tid at fordybe sig i et emne eller en opgave. Det vil opleves som alt for tidsbegrænsende og flere af os har brug for længere sammenhængende arbejdstid.

Tydlig visuel dagsorden

De fleste specialklasser har tydelig struktur og bruger fx piktogrammer til at vise dagens program. Programmet er synligt på væggen hele dagen. Eleverne finder ro i at vide hvad man skal, føler sig forberedt og undgår stress.

15 minutters intervaller

I en af specialklasserne er undervisningen som regel inddelt i 15 min. intervaller. 15 minutters arbejdsgang gør at eleverne føler de kan overskue opgaven og kan holde koncentrationen. De 15 min. gør også at pauserne i løbet af undervisningen bliver elevstyrret.

Det tager tid at få ro på klassen efter hver pause, så man ville aldrig nå noget

Hvis man lige er gået i gang med en svær ligning og så læreren siger at vi skal have pause, så forstyrrer det meget og bliver mega besværligt.

God tid til fordybelse kan ødelægge flowet

Det er altid en god hjælp, at man ved hvad man skal. Men for de fleste er det fint nok, at vi inde på mebook kan se skemaet.

Elever
i special

Elever
i almen

Der skal bare være faste klasseregler omkring det. Og det skal være normalt, at alle kan bruge det, så andre ikke ser skævt til det.

Mulighed for at bruge hørebøffer

Det øger koncentrationen og hjælper fokus. Hvis man må høre musik mens man arbejder, Så skal man kun forholde sig til sit eget.

Et alternativ kunne også være individuelle lydiserende hørepropper.

Det er en god ide. Nogle har meget nemmere ved at fokusere når de kan høre musik eller skærme sig af fra klassen. Det hjælper til at lukke lyden ud, når man skal koncentrere sig.

Jeg havde på et tidspunkt hvor jeg nemt kom op i det røde felt, hvis der bare var en smule larm i klassen og så fik jeg snakket med min mor og min lærer om det og min lærer bestilte så nogle høretelefoner og så begyndte alle at bruge høretelefoner og det gjorde mig bare rigtig glad at jeg ikke var den eneste.

Sådan trives elever i specialrækken med afskærmning og ro

Det vil være mere trygt at sige noget i klassen og man kan få mere hjælp. Så hold på 10-12 elever vil være rigtig godt

Det vil være rigtig godt hvis alle klasseværelser har fx 3+ båse som af afskærmede. Muligheden skal være der

Men det er også hyggeligt at have et stort klassefællesskab. Så måske man bare skulle have 2 lærere.

Få elever i klassen

Flere elever er glade for at være få elever i klassen og oplever mindre uro og stress. Eleverne oplever at der er mindre larm. Der er større mulighed for hjælp fra lærerne.

Afskærmede båse

Det er som regel altid muligt at sidde ved afskærmede båse, hvor man ikke generer og forstyrrer hinanden. Det hjælper til koncentrationen.

Giver rigtig god mening i almen også. Vi får alle sammen mere ud af undervisningen hvis vi ikke er så mange elever. Så er der ikke så mange der kan larme og lave uro og det er nemmere at få hjælp og være koncentreret.

Det er vigtigt at der er frihed til at man kan bruge de hjælpemidler man har brug for, lige meget om man har særlige behov eller ej. Sådan får vi det alle sammen bedre.

Fortsættelse fra forrige side

Elever i special

Elever i almen

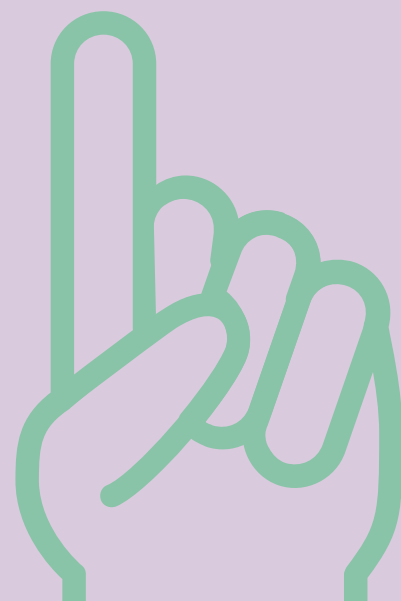
Fælles pauserum

Nogle skoler har et lille lokale eleverne kan gå ind i efter behov. Med sofaer, spil, bøger o.l.. Fx hvis man har brug for at få ro fra klassen, lige være sig selv, afreagere e.l.. Eleverne oplever det som et trygt helle, at have denne mulighed.

Giver rigtig god mening. Nogle af vores skoler har det allerede. Alle mennesker har brug for pauser i løbet af dagen og det er rart at have et rum, hvor man kan gå hen og være alene uden at nogen stiller spørgsmålstejn ved det.

Vi mangler plads til sådan et fællesrum, og hvis man får brug for luft fra klassen, får man bare at vide, at man skal sætte sig ud på gangen.

På vores skole har vi også et pauserum vi kan bruge i pauserne med sofaer, men efter vi er blevet "tvunget" til at gå ud i pauserne, så er vi begyndt at være meget mere sammen

Elever
i special

Elever
i almen

Læring igennem spil

Det kan være rart at bruge spil og andre alternative læringsformer så det er lettere at forstå

Det passer godt sammen med de behov vi selv har beskrevet om at have brug for mere aktiv læring, som ikke bare er kedelige kopiark.

Anvendelig undervisning

Eleverne nævner, at der er høj faglig motivation, når man skal lære noget man skal bruge. Fx Engelsk, fordi man skal rejse, så man kan tale med folk der. Egen da en klasse skulle lave deres egen butik, som eleverne oplevede stor mening i.

Spil er godt til læring i de mindre klasser. I de større klasser, kan man godt opleve spil som useriøst, med mindre der er et klar formål og det er tydeligt hvad vi skal lære af det.

Sådan trives elever i specialrækken med alternative læringsformer

Elever
i special

Elever
i almen

Billetter efter behov

I en af specialklasserne har eleverne mulighed for at bruge en billet x antal gange i løbet af dagens undervisning. Billetten er tilpassede den enkelte - og er en slags bagdør, til at trække sig fra undervisningen, når det bliver for meget. En mulighed for at slappe af og koble af. Fx at få høretelefoner og høre musik, lave puslespil, spille et spil på computeren e.l.

Det er vigtigt at der er frihed til at man kan bruge de hjælpemidler man har brug for, lige meget om man har særlige behov eller ej. Sådan får vi det alle sammen bedre.

For at det ikke skaber misundelse eller at nogen ser skævt til det, er det vigtigt at alle i klassen har forståelse for at nogle elever har nogle særlige behov.

Personlig plads

I en klasse har hver elev en personlig bås, hvor man kan have alle ens ting og som andre ikke bruger. For enkelte har dette stor betydning for trivselen.

Det vil være ok, at nogle elever har billetter til noget. Dog ville nogle nok udnytte det til at fx gå ud og gøre noget sammen med vennerne.

Sådan trives elever i specialrækken med individuel støtte

Det kan være en kæmpe hjælp for mange, når man alligevel bare skal sidde og lytte til noget.

Strategier til at lære

Det er rart at få hjælp til individuelle strategier til at lære eller løse opgaver, som man har svært ved. Fx kommunikere igennem billeder, når man ikke kan skrive.

Mulighed for at dimse med noget imens man lytter

En elev må fx strikke, mens de sidder og lytter til undervisningen. Kan hjælpe på koncentrationen

Det er vigtigt fordi der er mange der har brug for det for at kunne sidde stille. Det er der mange i vores klasse der gør. Så længe det ikke larmer og forstyrrer.

Elever
i special

Elever
i almen

Ekstra voksne i klasserne, er noget af det vigtigste der bør gøres.

Sådan trives elever i specialrækken med flere voksne

Det kan give mere motivation, hvis man mærker at læreren har tid til at hjælpe en

Det har vi også brug for. Det ville også hjælpe på koncentrationen og larmen.

Mere voksenhjælp
Der er altid mulighed for at få hjælp fra en voksen. Det er en tryghed og det gør, at eleverne føler at de altid kan få hjælp og kan følge med.

Men det kan også føles lidt pres, hvis lærerne bare går rundt om én i cirkler og så er det faktisk ret forstyrrende, så lærerne skal lære at bruge 2-lærerordningen rigtigt.

Det synes vi er vigtigt for trivslen, for hvis der fx sidder én elev, der har brug for meget hjælp, så kan der være en lærer der bruger mere tid der og så kan de andre samtidig få hjælp af den anden lærer.

Elever
i special

Elever
i almen

Man kan være mere sammen med dem man ikke normalt er sammen med. Man kan hjælpe hinanden på en anderledes måde når man er på tur. Det er godt at komme ud og gå og bevæge sig sammen.

Vi kan jo sagtens lære udenfor. Man husker dagene, hvor man er på tur, bedre. Man hygger sig sammen

Energi og humørbarometer

Nogle klasser starter morgenen med at alle vurderer energi og humør på en skala fra 1-5. Så kan man mærke efter og ens lærer og venner ved hvor man er i dag.

Den synes vi kunne gøre en stor forskel, fordi så har eleverne mulighed for at tage hensyn til hinanden, hvis der er nogen, der har en dårlig dag eller har det svært.

Og så skal det skrives ned, så den næste lærer også ved det

Ture med klassen

Det er godt med tid til at tage på tur sammen, så man får styrket venskaberne og fællesskabet i klassen.

Det savner vi også rigtig meget, så det kunne være fedt. Vi har det altid rigtig godt sammen i klassen, når vi er på tur.

Sådan trives elever i specialrækken som fællesskab

Respekt og forståelse

Flere elever i specialklasserne oplever sig bedre forstået og accepteret sammen med andre, der også har udfordringer. Der opleves mindre mobning og mere fællesskab.

Flere elever har erfaring fra både almen og special. I almen oplevede flere at stå udenfor fællesskabet. I specialklassen giver flere utrygt for at føle sig mere som en del af et fællesskab.

I almen oplevede nogle elever at læreren ikke forstod eleven, og at det var svært at forklare sig.

Vi har lært [under inddragelsesforløbet], at forstå hvordan det er, at have det svært i skolen og jeg tror det vil gøre det nemmere i fremtiden.

Det vil være meget meningsfuldt i almen, hvis det bliver normalt at både lærer og andre elever forstår hinandens forskelligheder, behov og udfordringer.

Det er vigtigt for os alle sammen at føle sig forstået.

Del 3

Metode & proces

Om inddragelsesprocessens workshops og metoder

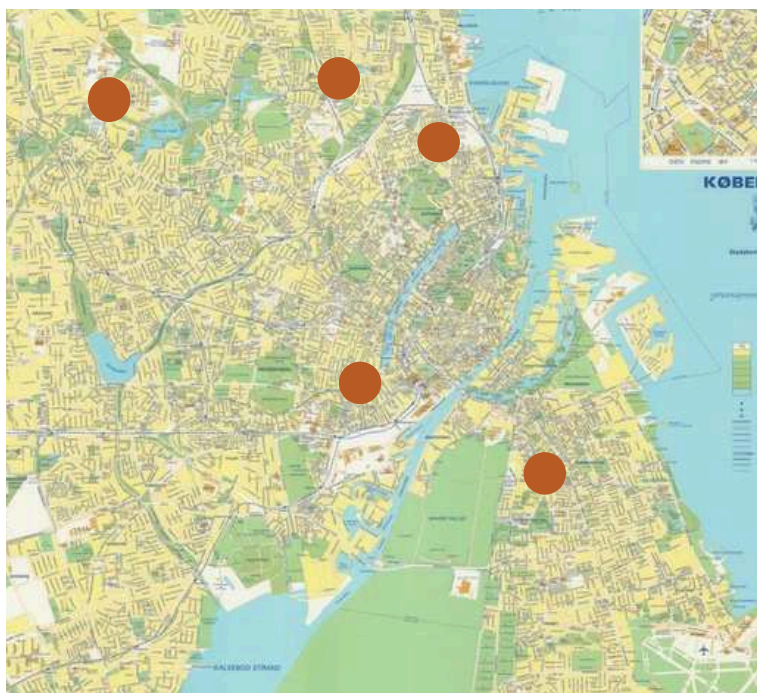

Baggrund

Hvad er Hørt Ungdom?

Hørt Ungdom er forankret i Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning og laver inddragelse af byens skolelever bl.a. for kommunens forvaltninger. Fx i forbindelse med udarbejdelse af strategier, handleplaner og bydelsplaner, der vedrør børn og unges liv og hverdag. Vi medierer mellem børn, fagpersoner og politikere og sørger for at børn og unges stemmer bliver hørt, når der skal tages afgørende beslutninger for København.

Hvilke skoler har bidraget til elevinddragelsen?

På baggrund af en invitation til hver af Børne- og Ungdomsforvaltningens 5 områder i København, takkede følgende fem skole ja til deltagelse i elevinddragelsen. Tingbjerg Skole, Lundehusskolen, Peder Lykke Skolen, Kildevældsskolen og Gasværksvejens Skole.

Elever fra alle fem skoler har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen. De fire af skolerne har deltaget med elevrepræsentanter fra almenklasser i elevsamlingen samt interview af elever fra skolens specialrække.

Det jeg har opdaget nu er, at være opmærksom på, at jeg tror vi kommer til at fokusere meget på dem det minder om os selv. Så vi skal åbne mere op for at alle er virkelig forskellige.
-Elevrepræsentant

Elevinddragelses- processen

1) Forundersøgelse - med 200 elevers input til mistrivsel

Elevinddragelsen indledtes med en spørgeskemaundersøgelse, hvor 200 elever fra skolernes almen- og specialklasser blev spurgt ind til hvornår der er svært at trivsel i skolens sociale fællesskab og læringsfællesskab. Svarene herpå har dannet grundlag for den efterfølgende proces med 20 elevrepræsentanter. Spørgeskemabesvareelserne bidrager således med perspektiver fra et større elevudsnit og danner grundlag for et bredt indblik i elevernes oplevede skolehverdag i København.

2) Elevsamling - med 20 elevrepræsentanter fra almen

Med formål om at opnå større indsigt i elevers oplevelse af skolen, kvalificere input fra spørgeskemaundersøgelsen, samt få almenelevers blik på reelle behov fra specialelever blev en elevsamling dannet. Her har 20 frivillige elevrepræsentanter fra skolernes 6., 7., 8. og 9. klasser mødtes til fem faciliterede heldagsworkshops. På de følgende sider gives et indblik i workshopprocessen.

3) Elevinterviews - med 20 elever fra specialrækkerne

For at sikre indsigt fra elever i specialrækkerne har Hørt Ungdom besøgt de fire deltagende skolers udskolingsspecialrækker. Metoden for inddragelse af specialrækken er beskrevet på side 42.

Derudover allierede Hørt Ungdom sig med konsulenter fra Frejaskolen - eksperter på børn med særlige behov. Frejaskolen har bl.a. bidraget med indsigter i, hvordan hverdagen i skolen kan opleves af elever med særlige behov.

Overblik over elevinddragelsen

Forundersøgelse	Elevsamling Workshop 1	Elevsamling Workshop 2	Elevsamling Workshop 3	Inddragelse specialrækken	Elevsamling Workshop 4	Elevsamling Overlevering
Start marts	15/3/24	4/4/24	9/4/24	Midt April	17/4/24	29/4/24
Spørgeskemaundersøgelse 200 elever	Hvilke udfordringer opleves i skolen?	Hvordan oplever specialrækken skolen?	Hvordan oplever vi udfordringerne? M. C:ntact - teater/lyrik	Interviews: Hvad er vigtigt for jeres trivsel i skolen?	Hvilke indsigter fra specialrækken giver mening i almen?	Deltagelse af 20 elevrepræsentanter ved advisory board workshop

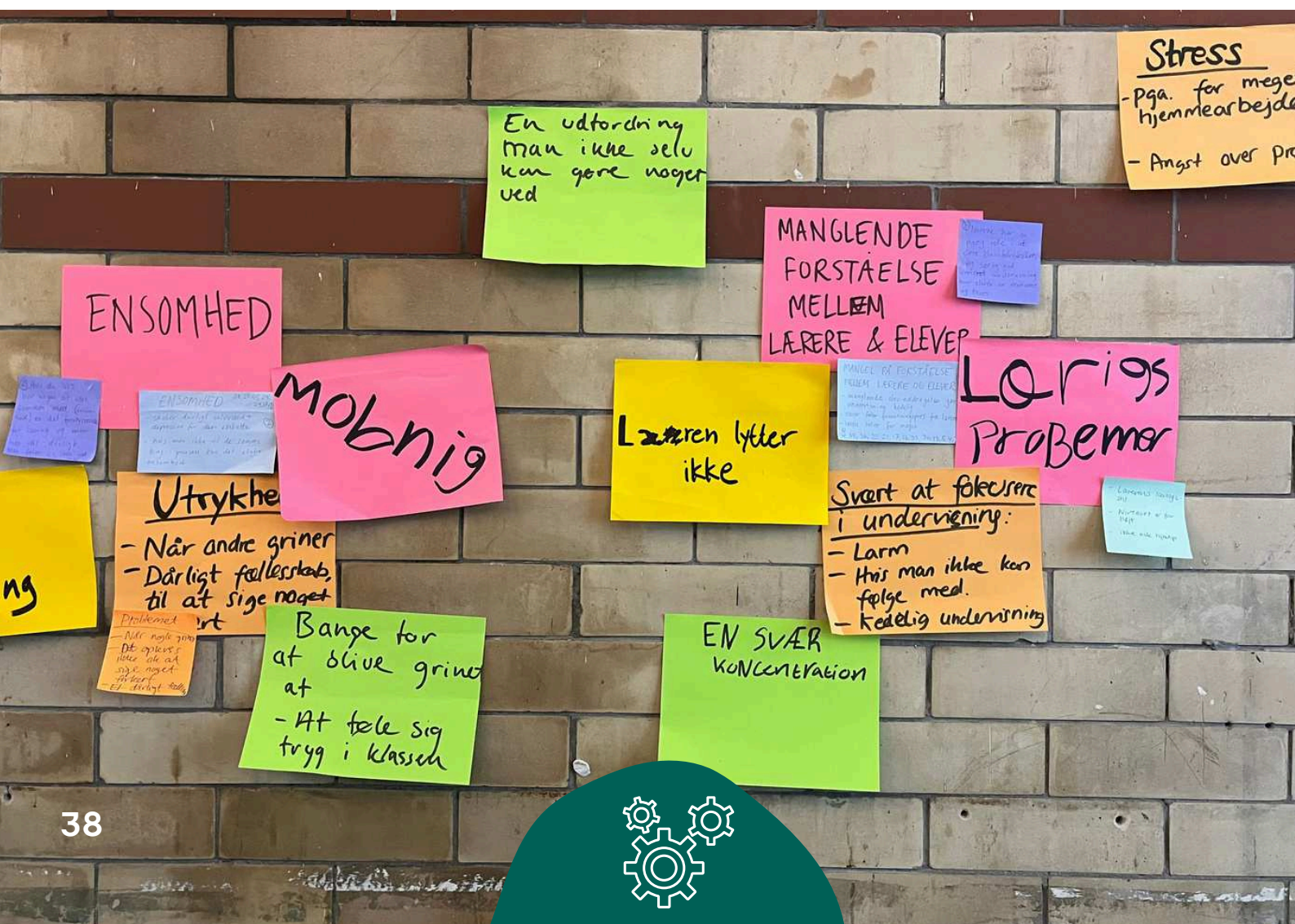

1) Forundersøgelsen

For at inddrage perspektiver fra en bred elevgruppe blev der i marts afviklet en spørgeskemaundersøgelse med 200 deltagende elever på tværs af klassetrin fra 6. - 9. klasse og på tværs af skolernes almen- og specialrækker. Eleverne blev bedt om at forholde sig til følgende spørgsmål:

- Synes du nogle gange, at det er svært at være i skole?
- Oplever du, at nogle af dine klassekammerater har det svært i skolen?
- Hvornår synes du, at det kan være svært i pauserne? Hvornår, hvordan og hvorfor?
- I hvilke situationer føles det svært at være i klassens undervisning? Hvornår, hvordan og hvorfor?
- Hvornår oplever du, at andre i klassen har det svært i pauserne? Hvornår, hvordan og hvorfor?

Besvarelsene har dannet grundlag for dialog blandt elevrepræsentanterne på elevsamlingens første workshop. Elevernes ordlyd og citater er blevet brugt i deres rene form, både i processen med elevrepræsentanterne og når de indgår her i kataloget. De 20 elevrepræsentanter fra elevsamlingen foretog gennem en dialog på workshop 1 kategorisering af alle besvarelsene. Dette som vigtigt led i elevrepræsentanternes forståelse for andres synspunkter og for at de kunne danne sig et bredt billede af trivselsproblematikkerne i skolen.

2) Elevsamlingen - med 20 elevrepræsentanter fra almen

Rammesætning, forståelse af opgave og identificering af udfordringer (workshop 1)

På den første workshop blev elevrepræsentanterne introduceret til inddragelsesprocessen og kernespørgsmålet; "Hvad kan vi gøre for, at langt flere elever uanset udfordringer og ressourcer, kan trives i fællesskaberne i skolen?"

Opgaven blev stillet af fagdirektør i Børne- og ungdomsforvaltningen, Gitte Lohse, som rammesatte opgaven i en større trivselskontekst, hvor eleverne fik indblik i de problematikker som de københavnske skoler står overfor.

I workshoppens anden halvdel blev eleverne præsenteret for data fra forundersøgelsen beskrevet i forrige afsnit. En undersøgelse som de også selv deltog i. Her fik eleverne indblik i de trivselsudfordringer som andre børn oplever og blev bedt om at gruppere udfordringerne i de temaer som de mente var vigtigst at håndtere for at sikre, at flere elever kan trives i skolens fællesskaber. Disse temaer dannede grundlag for processen i de følgende workshops og for udviklingen af de endelige anbefalinger.

Hvordan opleves skolen af elever med særlige behov, udfoldelse af udfordringerne og brainstorm på løsninger (workshop 2 og 3)

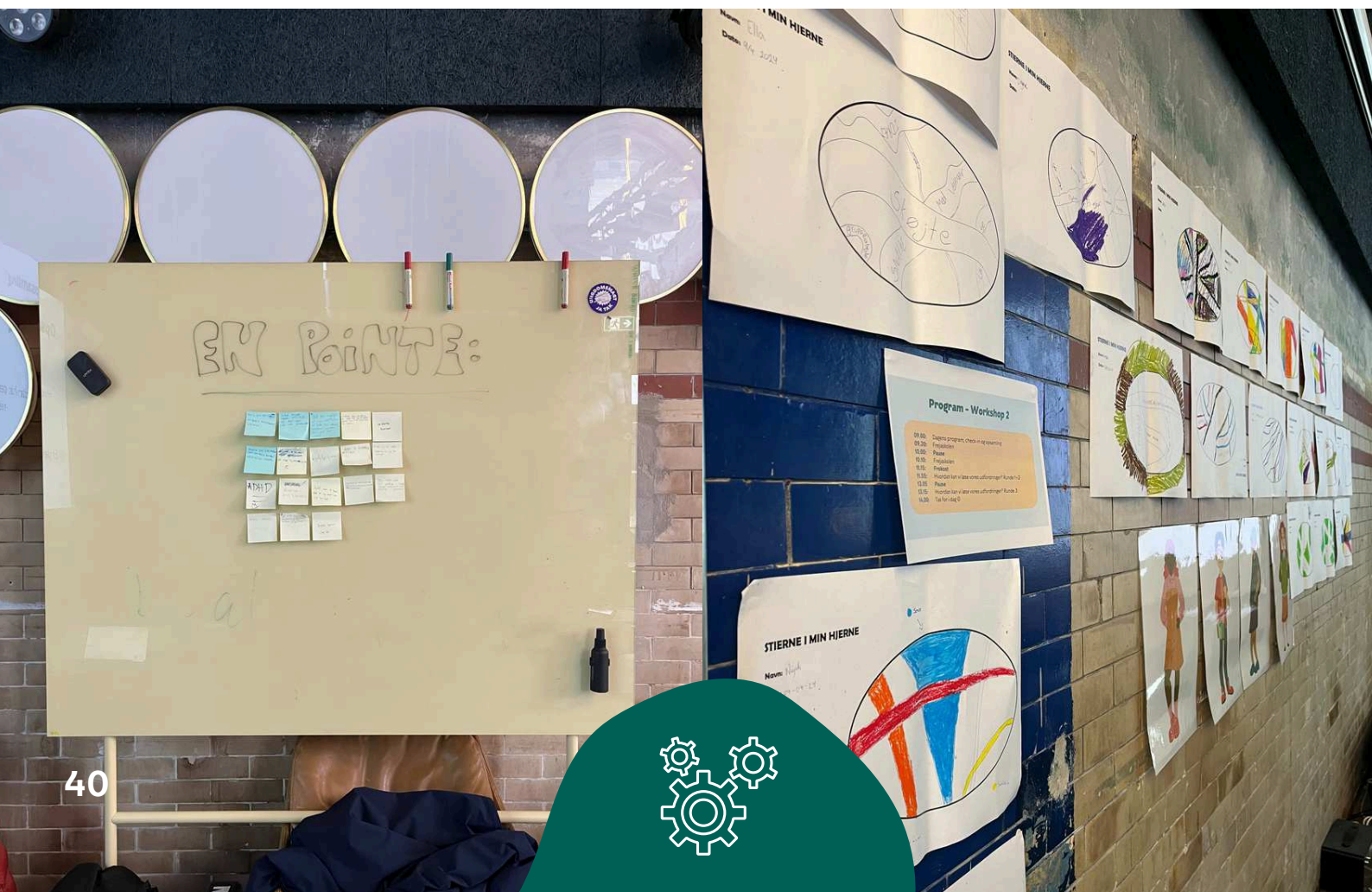
Udvidelse af horisonter: Hvordan lærer vi at se fra andres perspektiver og sørger for at alle får det bedre i skolen?

På workshop 2 fik eleverne besøg af Frejaskolens eksperter på inklusion af børn med særlige behov i almen skolen. Eleverne blev præsenteret for de udfordringer som børn med forskellige diagnoser har med sig. Som værktøj havde Frejaskolen udviklet et sæt personaer, der har særlige udfordringer med sig i bagagen. Eleverne blev bedt om at indtænke personaerne i de udfordringer de tidligere havde udpeget. På den måde fik de indblik i, hvordan situationerne kan opleves endnu voldsommere for børn med specielle behov. Med dette in mente blev eleverne, i mindre grupper, bedt om at udfolde de udfordrende situationer og forestille sig løsningsmuligheder, der kunne øge trivlsen for alle i skolen uanset særlige behov eller ressourcer.

Værktøjer til at formidle de største udfordringer og sårbare følelser

På workshop 3 brugte eleverne dagen på Edison teater, hvor skuespillere fra C:ntact hjalp eleverne med at visualisere de udpegede udfordringer i form af skuespil og lyriske tekster. Eleverne brainstormede på følelser og sanser, der kunne beskrive hvordan det opleves at være i, de på forhånd udpegede, udfordrende situationer i skolen. Derefter lærte eleverne teknikker til at udtrykke sig på enten tekst eller skuespil.

Metoderne var et virkningsfuldt værktøj til at komme endnu tættere på de udfordrende situationer og forstå, hvorfor det går ud over trivlsen for den enkelte. Både skuespillet og lyrikken sættes i spil på den afsluttende workshop med advisory boardet.

Processen for udvælgelse og kvalificering af løsninger og anbefalinger (workshop 4)

Efter de tre første workshops stod elevrepræsentanterne med et sæt velbeskrevne udfordringer og et førsteudkast til mulige løsninger. Nu var det på tide at de skulle præsenteres for specialelevernes indsigter i, hvad der har betydning for deres trivsel i skolehverdagen. Formålet med øvelsen var at få almenelevers blik på hvorvidt og hvordan betingelser, der er vigtige for specialelevers trivsel, kan være meningsfulde i almenklasser. Som en sidste trykprøve af anbefalingerne, fik elevrepræsentanterne derfor til opgave at se på deres løsningsforslag med specialelevernes input in mente. For at hjælpe elevrepræsentanterne på vej, fik de til opgave, i grupper, at udvælge de vigtigste løsninger ud fra et kriterie om, hvilke løsninger der kan gøre den størst mulige forskel for flest mulige - altså skabe bedre trivsel for flest mulige elever, uanset udfordringer og ressourcer.

Overlevering og deltagelse ved advisory board workshop (workshop 5)

Som afslutning på elevinddragelsen deltager de 20 elevrepræsentanter ved Børne- og Ungdomsforvaltningens advisory board workshop d. 29. april på Københavns Rådhus. De officielle modtagere af elevrepræsentanternes anbefalinger er Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning, med Fagdirektør Gitte Lohse, i spidsen. Men mindst ligeså vigtigt er, at indsigterne overleveres til det advisory board, der er nedsat af borgerrepræsentationen, så elevperspektivet er repræsenteret i Specialanalysen. I gennem skuespil og lyriske tekster inviterer elevrepræsentanterne workshoppens deltagerere med helt ind i klasselokalet og formilder, hvordan udfordringerne opleves fra elevernes perspektiv. Med afsæt i elevernes formidling, indgår eleverne derefter i paneldebat og rundbordsdialoger med voksne fagpersoner, skoleledere, lærere, medlemmer af advisory boardet og politikere.

Det er vigtigt at eleverne bliver hørt, for så har de voksne også et andet perspektiv på hvad der egentlig sker i klassen, i stedet for at det kun er deres synspunkt, for de ser det nok på en anden måde end vi gør.
-Elevrepræsentant

3) Elevinterviews - med 20 elever fra specialrækkerne

Med tanke på, at flere elever - uanset udfordringer - skal kunne trives i almenskolens fællesskaber i fremtiden, designede og faciliterede Hørt Ungdom en miniworkshop med hver af de fire skolers specialrækker. Formålet var at sikre, at elever fra specialrækkernes indsigter og holdninger er inkluderet i specialanalysen samt at undersøge om betingelser for trivsel for specialelever også kan være meningsfulde i almenklasser.

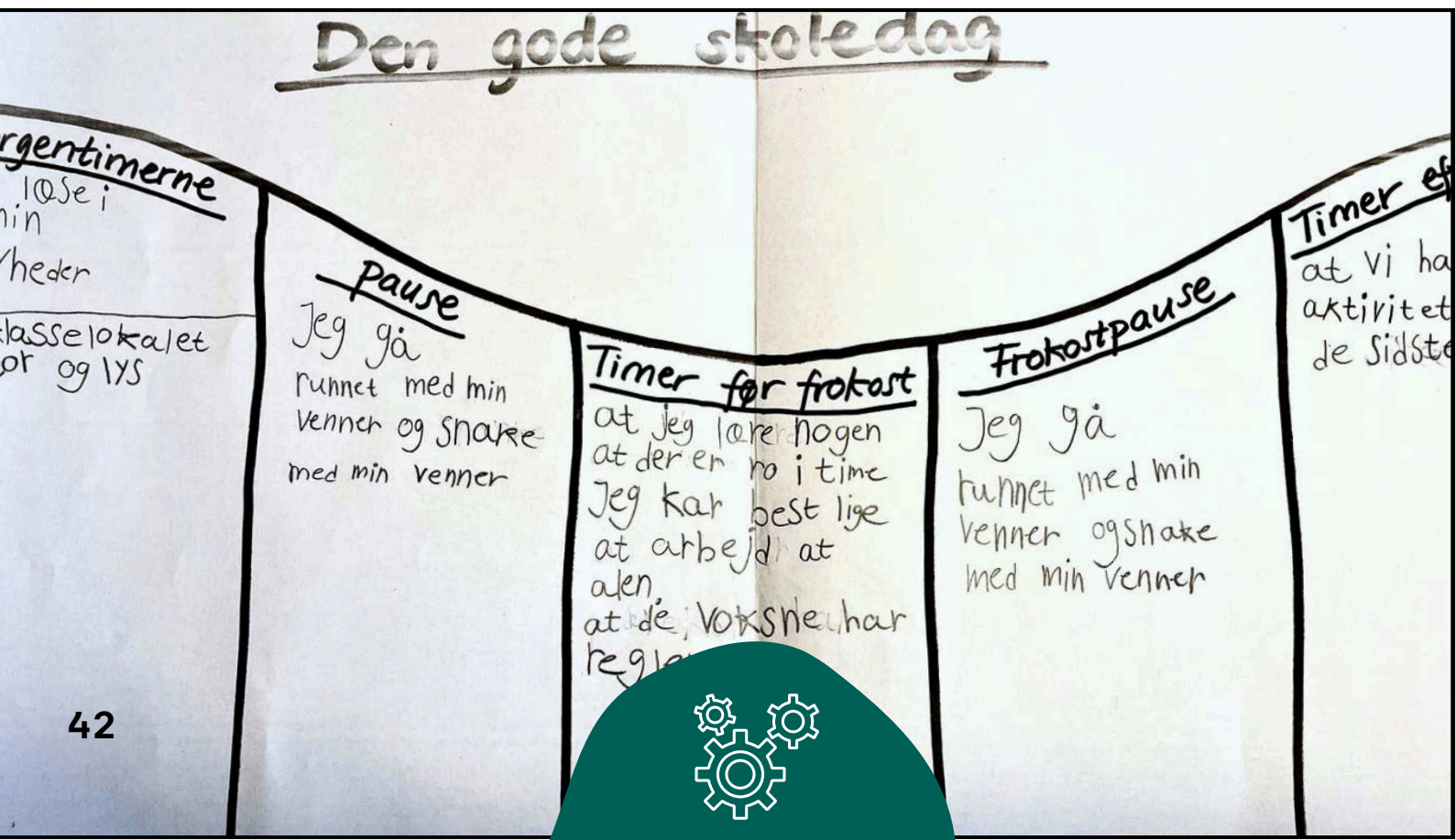
Se indsigterne og 7 identificerede betingelser for trivsel for elever i specialrækkerne i katalogets del 2.

Øvelse og elevinterviews

Hver miniworkshop i specialrækkerne var opdelt i to dele. I den første del fik eleverne et ark, hvor de blev bedt om at beskrive eller tegne, hvad, der for den enkelte, er vigtigt for den gode skoledag. Altså vigtige betingelser for den enkelte, for at kunne trives socialt og være læringsparat.

I den anden del af workshoppen tog vi og klassens lærere tid til interviews med to-tre elever ad gangen, for at høre eleverne sætte ord på, hvad der har betydning og have mulighed for at dykke ned i elevens erfaringer og holdninger, samt blive klogere på hvad der er vigtigt for deres trivsel.

Specialelevernes bidrag til specialanalysen blev derefter taget med til de 20 elevrepræsentanter i elevsamlingen, der skulle forholde sig til, hvorvidt og hvordan disse betingelser er meningsfulde i deres hverdag i almenskolen.

Tak fordi I lyttede!

Tak til skoleelever fra Peder Lykke Skolen,
Lundehusskolen, Tingbjerg skole, Kildevældsskolen &
Gasværksvejens Skole

Tak til Frejaskolen

Tak til C:NTECT

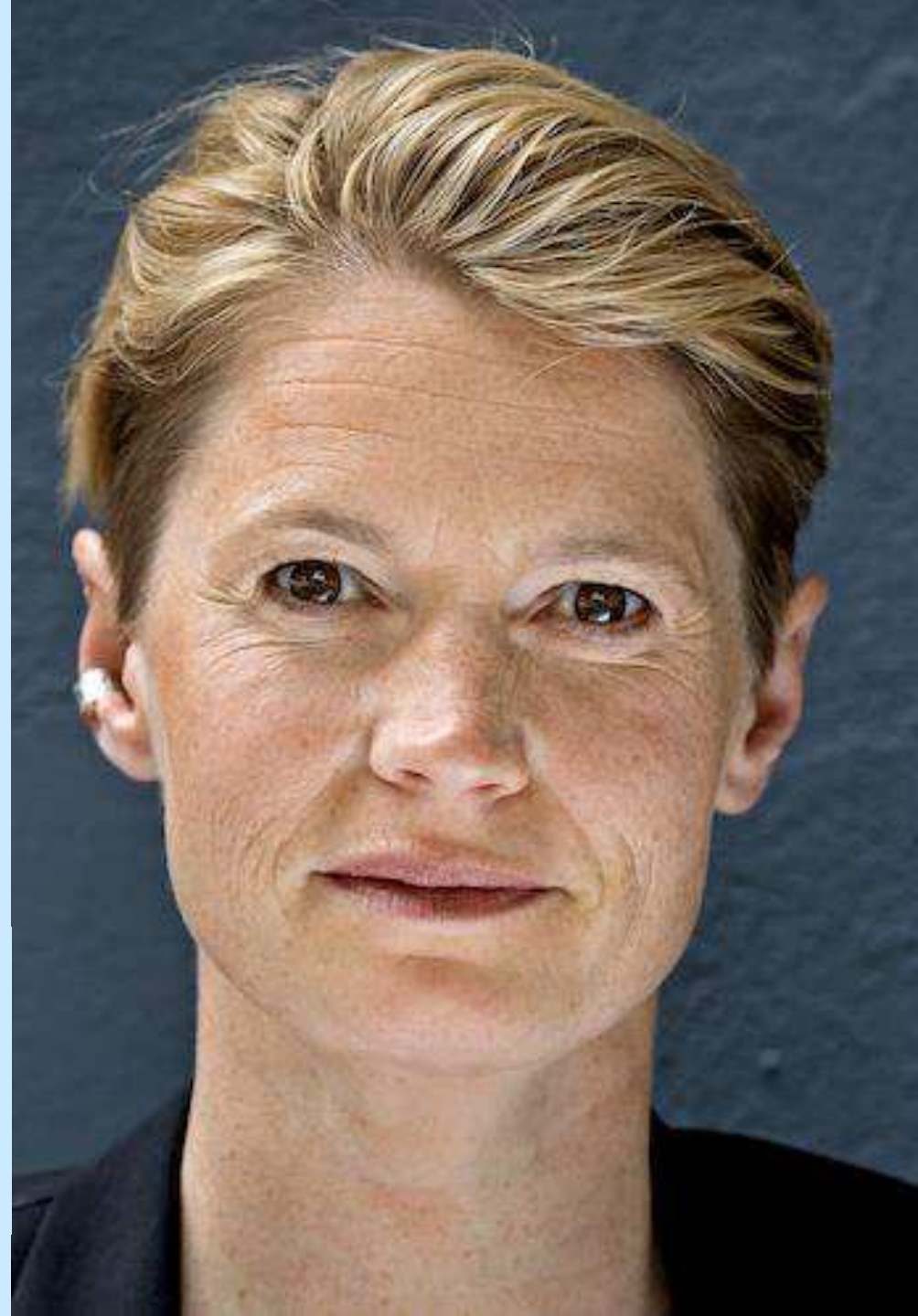
Hørt Ungdom
Bæredygtig Generation
(Afdeling for Bæredygtig Udvikling)
bg@kk.dk
3091 2998

Inkluderende børnefællesskaber

**Moderator:
Nynne Bjerre
Christensen**

Agenda

- **Visioner og mål med inkluderende læringsfællesskaber og specialanalysen 2024**
- **Elevernes stemme i digt og teater**
- **Paneldialoger og afstemninger om løsninger, der styrker inkluderende børnefællesskaber**

Hvem er I?

**Velkommen v/
Børne og
Ungdomsborgmester
Jakob Næsager (K)**

Daginstitutioner og folkeskolen skal være for de børn der er

- Nogle børn har brug for varig, omfattende eller meget specialiseret støtte.
- De allerfleste børn har blot brug for hjælp og støtte i perioder af livet eller i bestemte situationer.

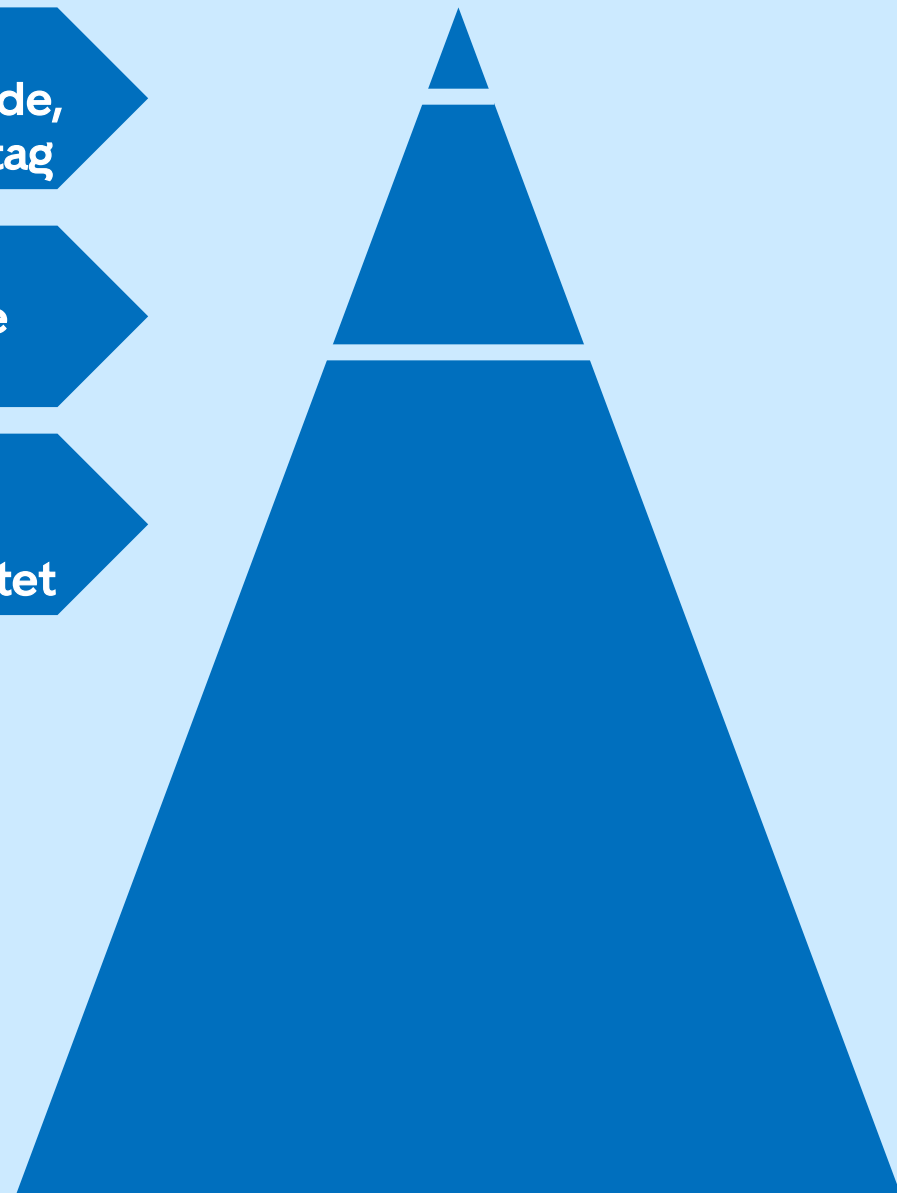

**Thomas Nordal:
Der er tre
hovedgrupper
af elever i
skolen**

1-3% af eleverne
med behov for omfattende,
varige og individuelle tiltag

15 - 25% af eleverne
med behov for særlige
ressourcer

75 - 85% af eleverne
med behov almen
undervisning af høj kvalitet

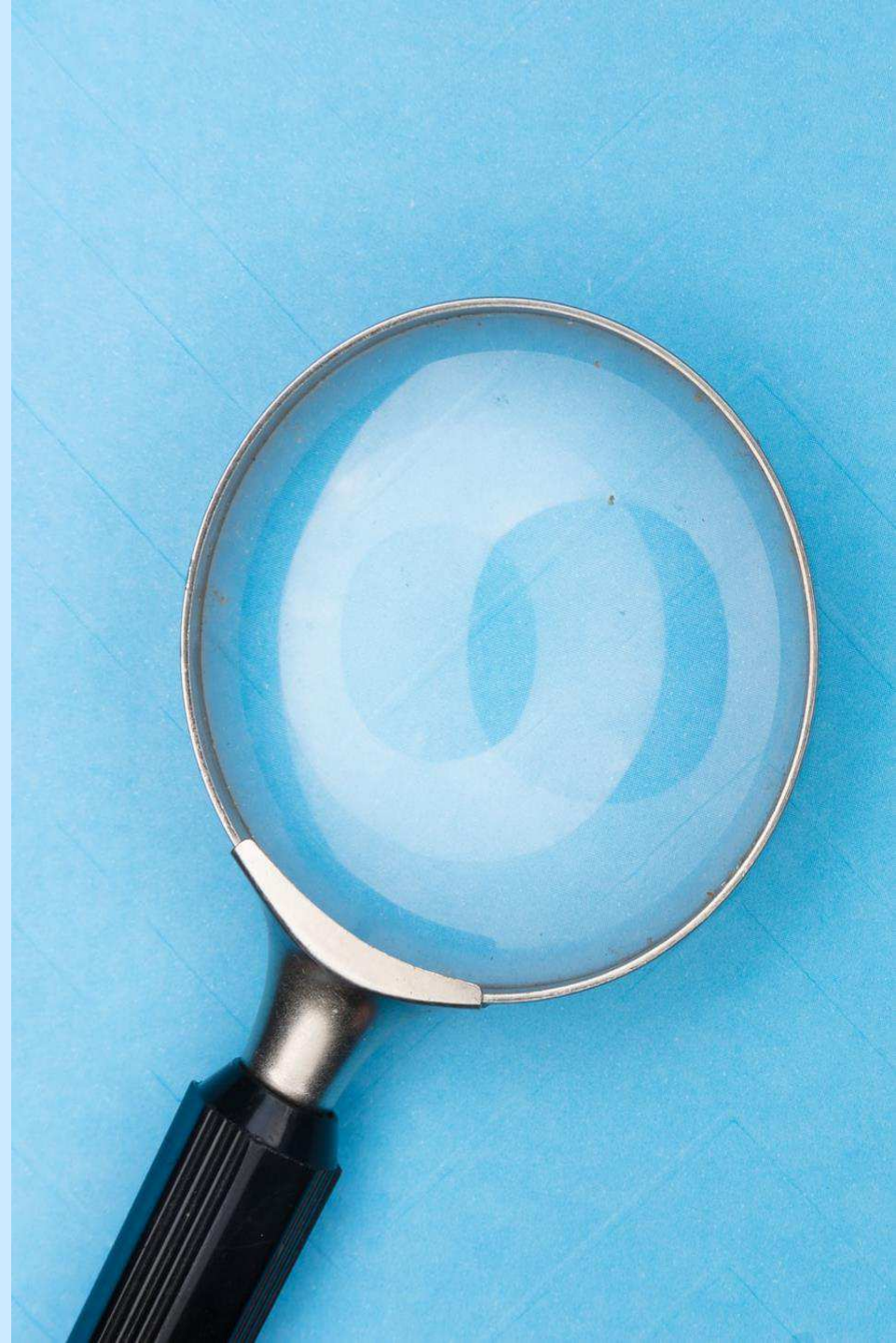
Flere børn skal have den nødvendige støtte i almene daginstitutioner og skoler

Det kræver endnu stærkere inkluderende læringsmiljøer, end vi har i dag

Politikerne beder om svar - *Specialanalyse 2024*

Hvad skal der til, hvis:

- Alle børn skal gå direkte fra almene dagtilbud (inkl. basispladser) til almen skole?
- Børn i specialtilbud som udgangspunkt kun er der midlertidigt, fx 2 år, og så skal de gå i almen skole?
- Dagtilbud og skoler skal kunne arbejde endnu mere inkluderende, fx med to-voksenordning, holddannelse, faglig sparring, bevægelse og udeliv?

Fagdirektør i Børne- og ungdoms- forvaltningen, Gitte Lohse

Børn med særlige behov skal have et godt afsæt

Elever med cirka samme specialpædagogiske udfordringer har større sandsynlighed i almenskolen for at:

- Bestå folkeskolens afgangsprøver og gennemføre en ungdomsuddannelse
- Der er ikke tegn på, at undervisning i almenskole påvirker elevernes trivsel negativt eller fører til flere skoleskift eller øget fravær.

(Kilde: VIVE)

Unge der modtager specialundervisning har derudover markant højere risiko for at stå uden arbejde senere i livet

- Knap halvdelen af de elever, der var indskrevet i specialtilbud i 2012 var på enten førtidspension, kontanthjælp eller anden offentlig forsørgelse 10 år efter.

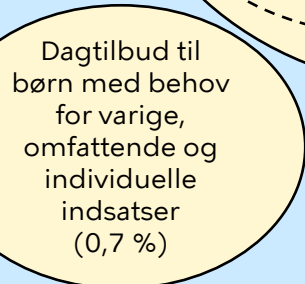
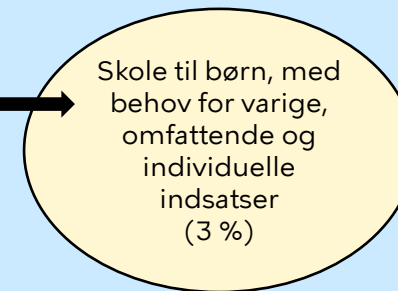
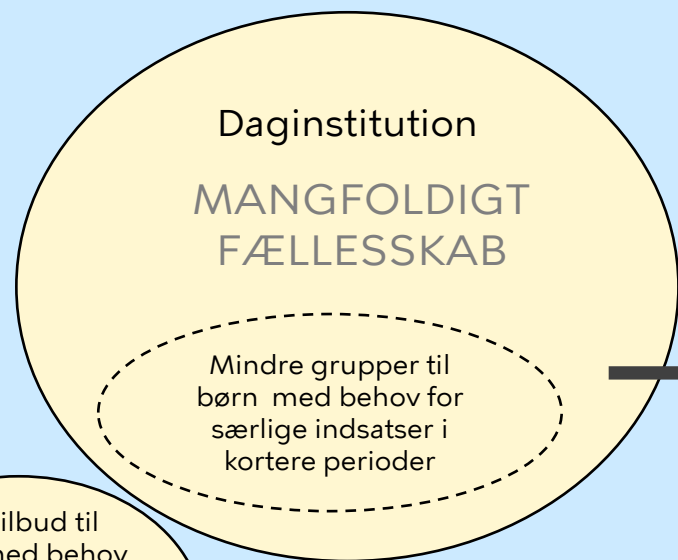
(Kilde: Momentum).

Vi skal styrke vores daginstitutioner og skoler, så der er plads til forskellige børn med forskellige behov

Den bedste forebyggelse af udfordringer hos børn og unge er dagtilbud, skoler og fritidstilbud af høj faglig kvalitet. Derfor skal vi lægge den allerstørste del af vores indsats her.

"Segregering er kortsigtet - inklusion er langsigtet"

"Der findes ikke et specialsamfund"

Inkluderende daginstitutioner

- Synlig, nærværende faglig ledelse
- Høj pædagogisk kvalitet båret af stærke arbejdsfællesskaber med fælles struktur og tilgang
- Viden om særlige udfordringer (fx ADHD, autisme) så læringsmiljøet kan skabe deltagelsesmuligheder for alle børn
- Klynger, netværk/institutioner kan selv prioritere support tæt på
- Understøttelse af børn med særlige behov i overgang fra dagtilbud til KKFO og almen skole
- Forældre kan få et dagtilbud af høj kvalitet tæt på deres bolig - også til børn med forskellige behov, og de er trygge i overgangen til en almen skole.

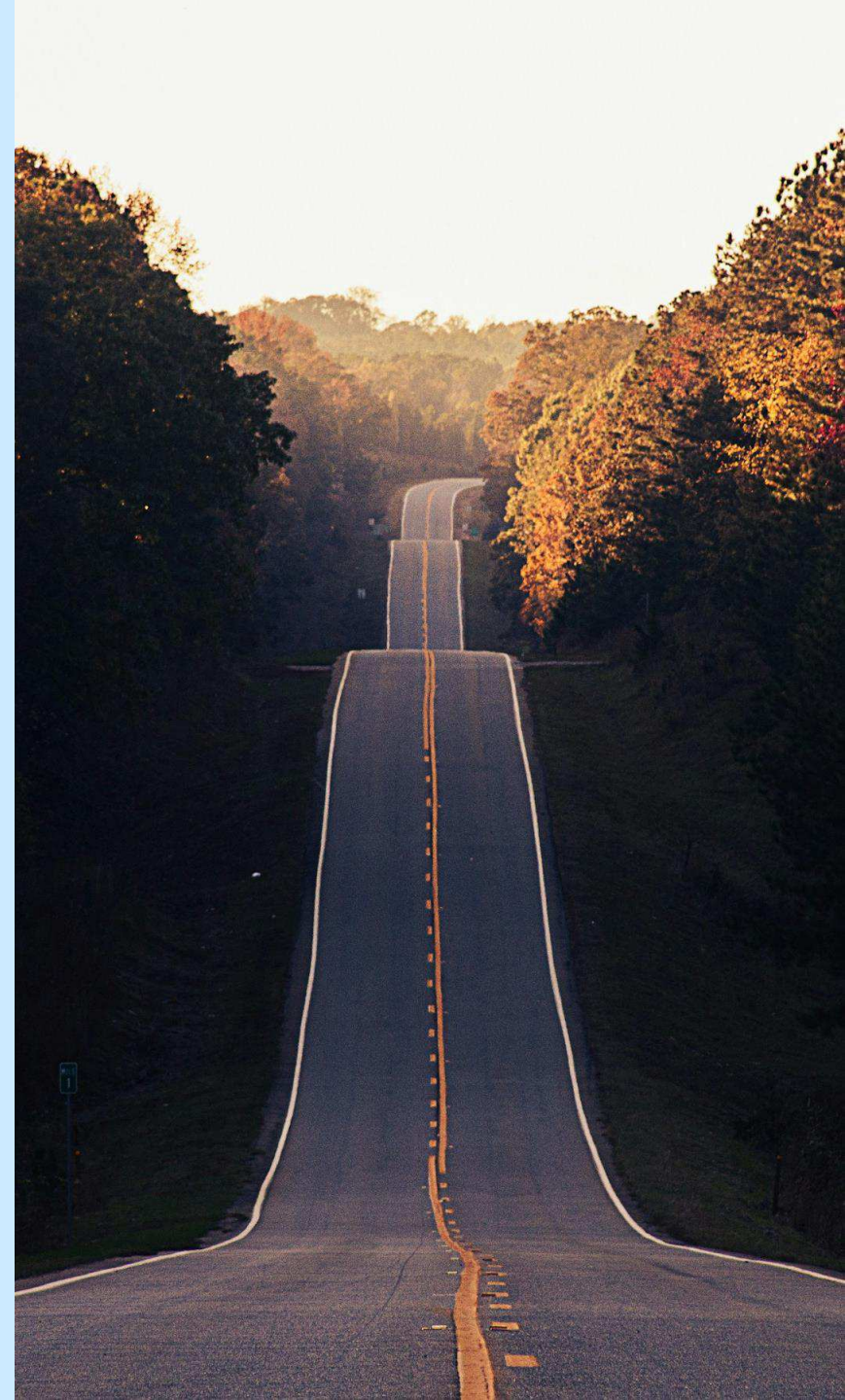
Inkluderende skoler

- Synlig, nærværende faglig ledelse
- Tryk overgang fra dagtilbud til KKFO og indskoling med støtte til børn med særlige behov. Den måde man arbejder på i børnehaveklassen strækkes over hele indskoling.
- Udvidet almenbegreb og lokal frihed til at tilpasse undervisningen til børnefællesskabet
- Tydelig klasserumsledelse (de voksne har en tydelig værtsrolle) og flere voksne i lokalet sikrer med brug af co-teaching og feedbacksamtaler deltagelsesmuligheder for alle børn.
- Ingen lærere eller pædagoger står alene med opgaven.
- Support til børnefællesskaber og til enkelte børn forankres i skolens ressourcecenter
- Undervisningen planlægges med høje forventninger til børnenes faglige og sociale udvikling samt deltagelse i fællesskabet. Gængse specialpædagogiske greb virker for alle børn.

I er en del af forandringen

- Det kræver en stor (kultur)forandring at nå I mål – små justeringer gør det ikke.
- Vi skal anerkende, at forandringen tager tid og kan være svær.
- Vi skal turde tænke visionært og være åbne for at arbejde på nye måder.
- Vi skal samarbejde ud fra et fælles afsæt - ledere, medarbejdere, elever og forældre

Replik

Lars Myhr, Norge

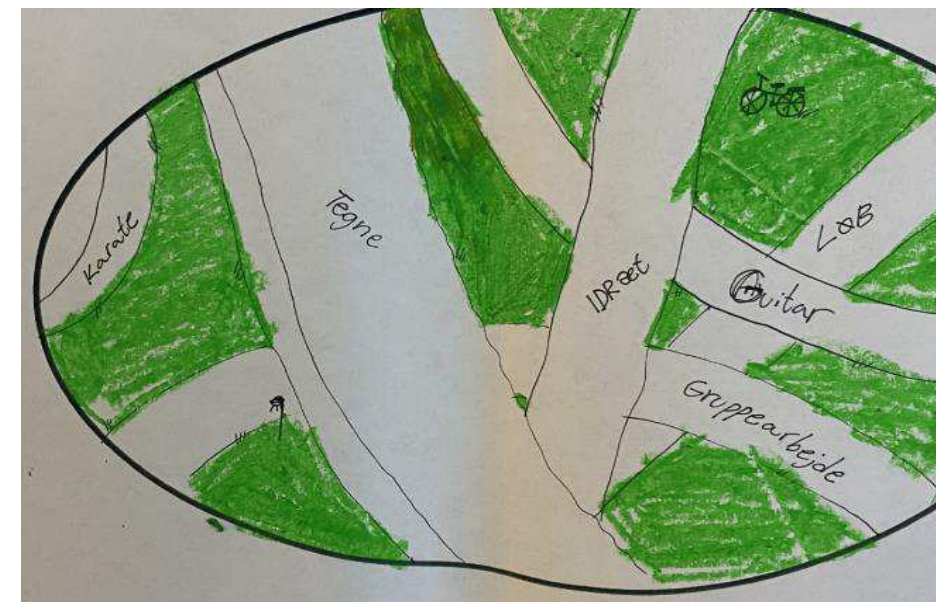
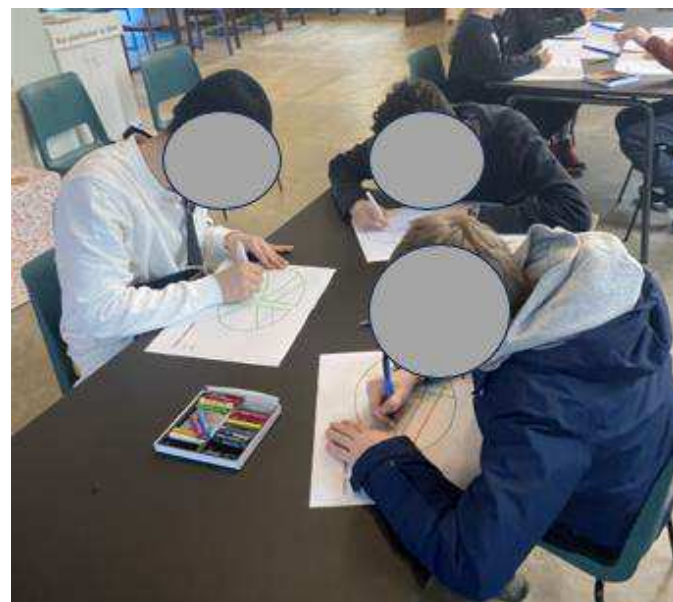
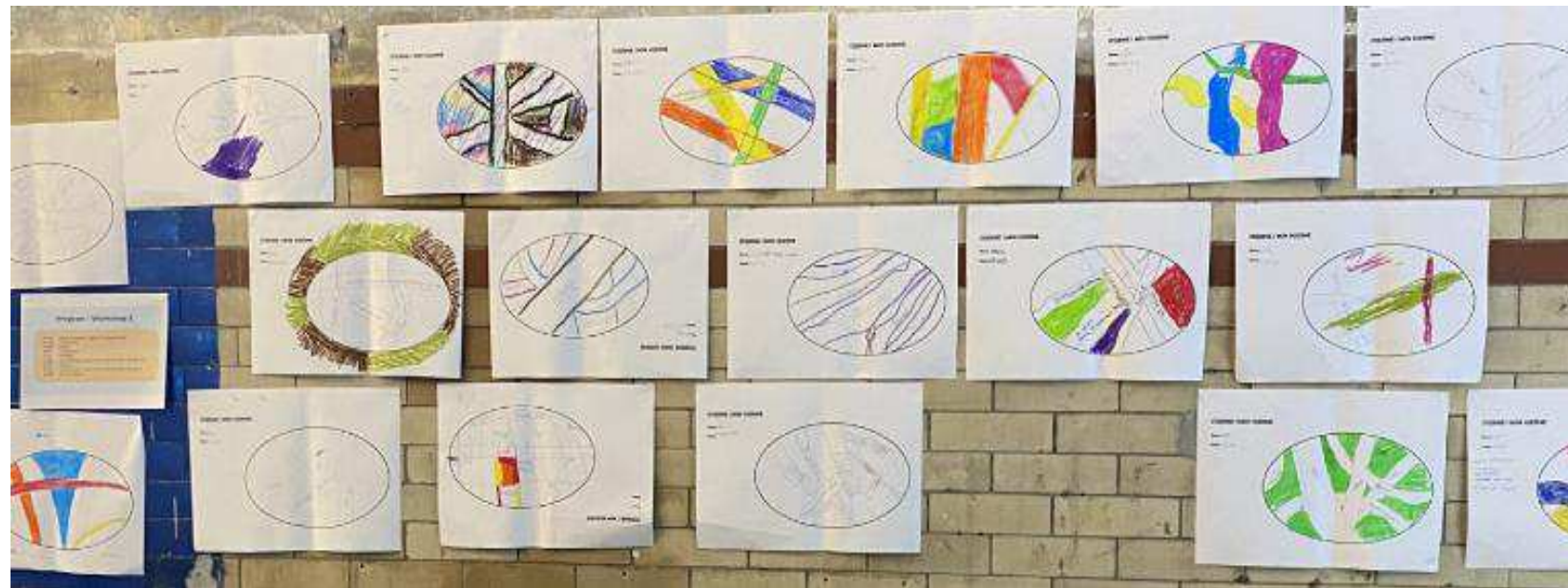
Kompetencecentret v. Signe Brink Simonsen og Mette Rasmussen

Frejaskolens Kompetencecenter

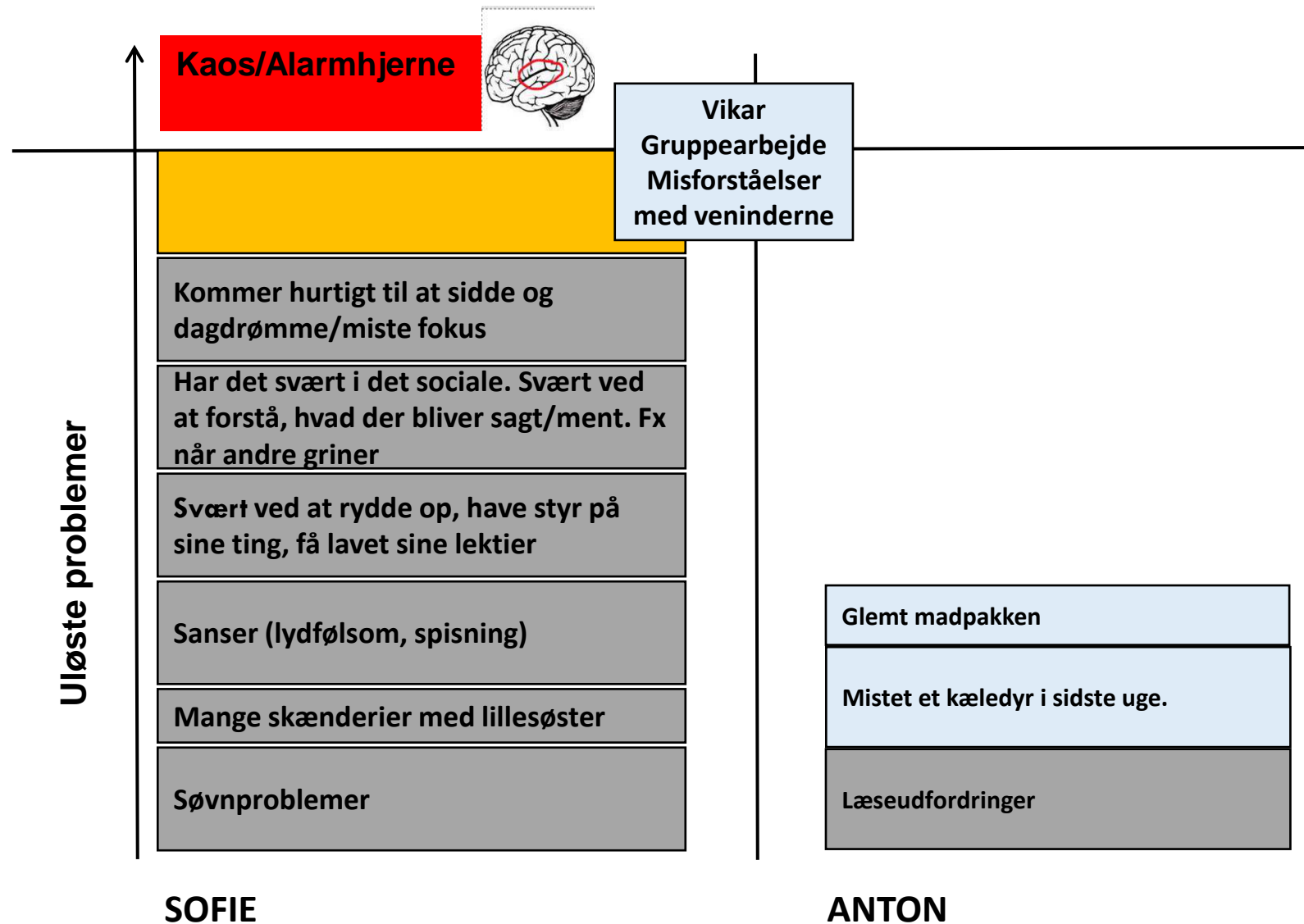
—
Mette Rasmussen og
Signe Simonsen Brinkø

Stjerne i hjernen

Belastningsmodellen

Eksempel

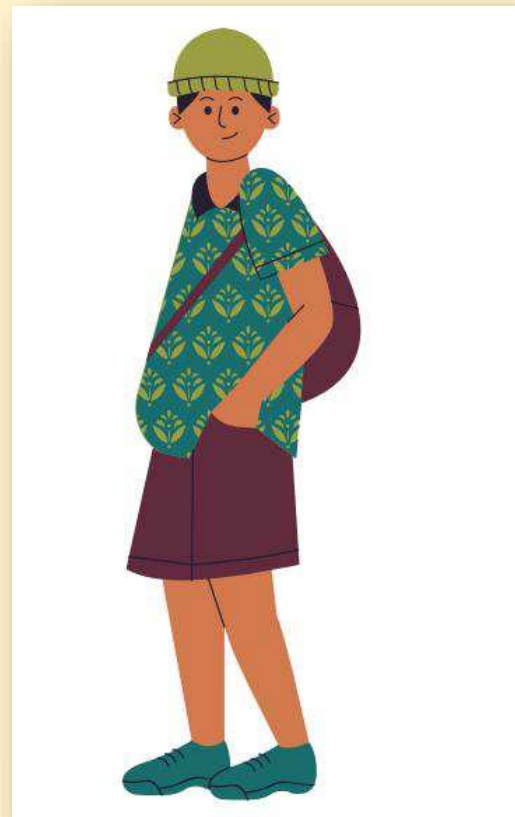
Mira

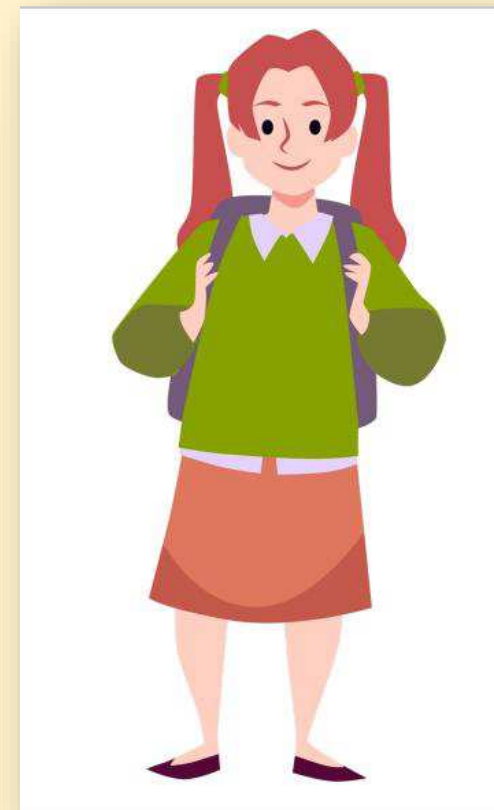
Jakob

Benn

Ida

Ida

Svært ved manglende struktur.

Svært ved selv at gå i gang med skriftlige opgaver. Mister hurtigt overblikket.

Svært ved at aflæse andres følelser.

Svært ved at håndtere pludselige ændringer og uforudsigelighed.

Svært ved at forstå ironi. Forstår ikke altid, hvad andre griner af.

Svært ved at tage initiativ til sociale aftaler. Usikker på, hvad man skal spørge ind til eller foreslå at lave.

Jakob

Svært ved at håndtere egne følelser.
Kan blive vred meget hurtigt og komme til at sige ting, han fortryder.

Svært ved at holde orden i sine ting
Bøger og papirer forsvinder ofte
Glemmer sine ting.

Svært ved at sidde stille. Mærker indre uro og har brug for at bevæge sig.

Mister hurtigt opmærksomheden. Bliver hurtigt distraheret.

Svært ved at koncentrere sig over tid.

Mærker ikke appetit.

Svært ved at falde i søvn om aftenen.

Mira

Svært ved at gøre noget halvt, eller ikke gøre det perfekt.

Detaljefokuseret. Svært ved at finde ud af hvad der er det vigtigste at fokusere på.

Svært ved at være sammen med mange mennesker på en gang.

Tænker meget over hvad andre tænker om hende.

Små problemer bliver hurtigt til store problemer.

Svært ved at sove om natten.

Benn

Kommer hurtigt til at sidde og dagdrømme og mister fokus.

Svært ved at have styr på sine ting. Bøger, papirer, vanter, hue forsvinder ofte. Glemmer sine ting.

Detaljefokuseret. Svært ved at finde ud af, hvad der er det vigtigste at fokusere på.

Svært ved at komme i gang og holde sig i gang med opgaver.

Svært ved at forstå andre menneskers tanker og følelser.

Svært ved høje lyde og skarpt lys.

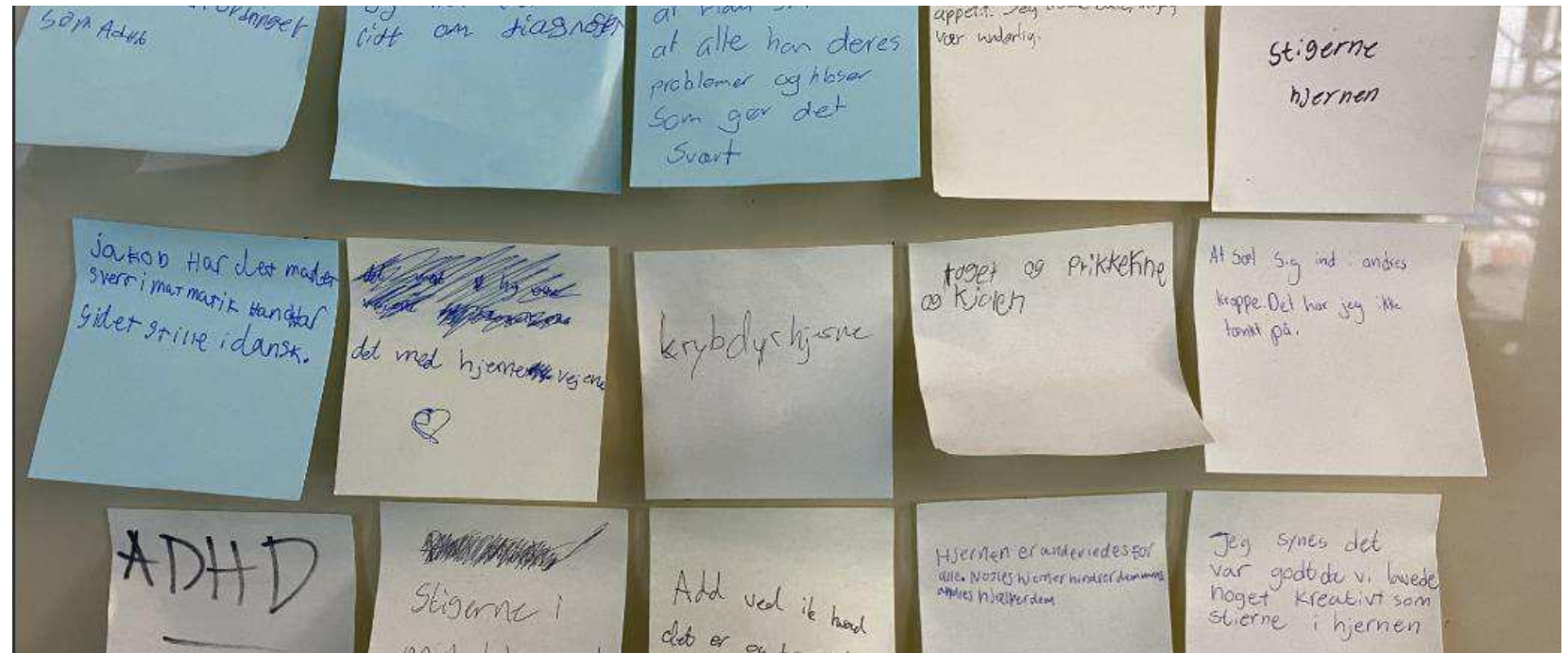
Bliver hurtigt træt.

Opsamling

At sæt sig ind i andres
kroppe. Det har jeg ikke
tænkt på.

Hjernen er anderledes for
alle. Nogle hjerner hindrer demmens
andres hjælper dem

”

Jeg kender ikke til de problemer hos mig selv, så jeg var slet ikke klar over, at andre kunne have det sådan.

Replik fra Advisory Board

**Kirsten Hanne Hansen, skoleleder og
Tor Lack-Pedersen, pædagogisk leder**

Elevinddragelse

Elevrepræsentanter

v. workshop om inkluderende fællesskaber

Dana

Nova

Arthur

Arti

Najah

Ella

Mumtaaz

Otto

Saiid

Anas

Amin

Aya

Sara

Iman

Dagmar

Aya

Lilje

Asta

Elliot

Anas

**Vi er 20
elever fra
6. - 9.
klasser**

Se katalog på bordene og plakater på væggene

D. 15. marts stillede Gitte Lohse os dette spørgsmål

Hvad kan vi gøre for, at langt flere elever uanset udfordringer og ressourcer, kan trives i fællesskaberne i skolen?

Hvordan er vi blevet inddraget?

Workshop 1

Hvilke udfordringer oplever vi i skolen?

Indsigt fra 200 elever.

Workshop 2

Hvordan oplever elever i specialrækken skolen?

Hvordan og hvem kan hjælpe med at løse udfordringerne?

Workshop 4

Hvilke indsigter fra elever i specialklasser giver mening i almen?

Workshop 3

Gennem teater og lyrik: Hvordan oplever vi udfordringerne?

Advisory Board Workshop

Se indsigter fra os og eleverne i specialrækken i kataloget 😊

Udfordringer vi mener, er de vigtigste at få løst

- Når nogen står udenfor fællesskabet
- Når klassefællesskabet er utrygt
- Når noget forstyrrer koncentrationen
- Når forventningerne og opgaverne bliver for store
- Når nogen har brug for ekstra hjælp og støtte

**Elevernes stemme
er vigtig**

**I dag vil vi invitere jer
med ind i klasselokalet...**

Eleverne har ordet

Intro til paneldebatter og afstemning

Paneldebat 1:

Spørgsmål 1: Hvis vi skulle genstarte arbejdet med inkluderende børnefællesskaber. Hvad skal så kendetegne skoler, fritid og daginstitutioner?

Paneldeltagere:

Louise Klinge, Skoleforsker

Christoffer Hansen, Play

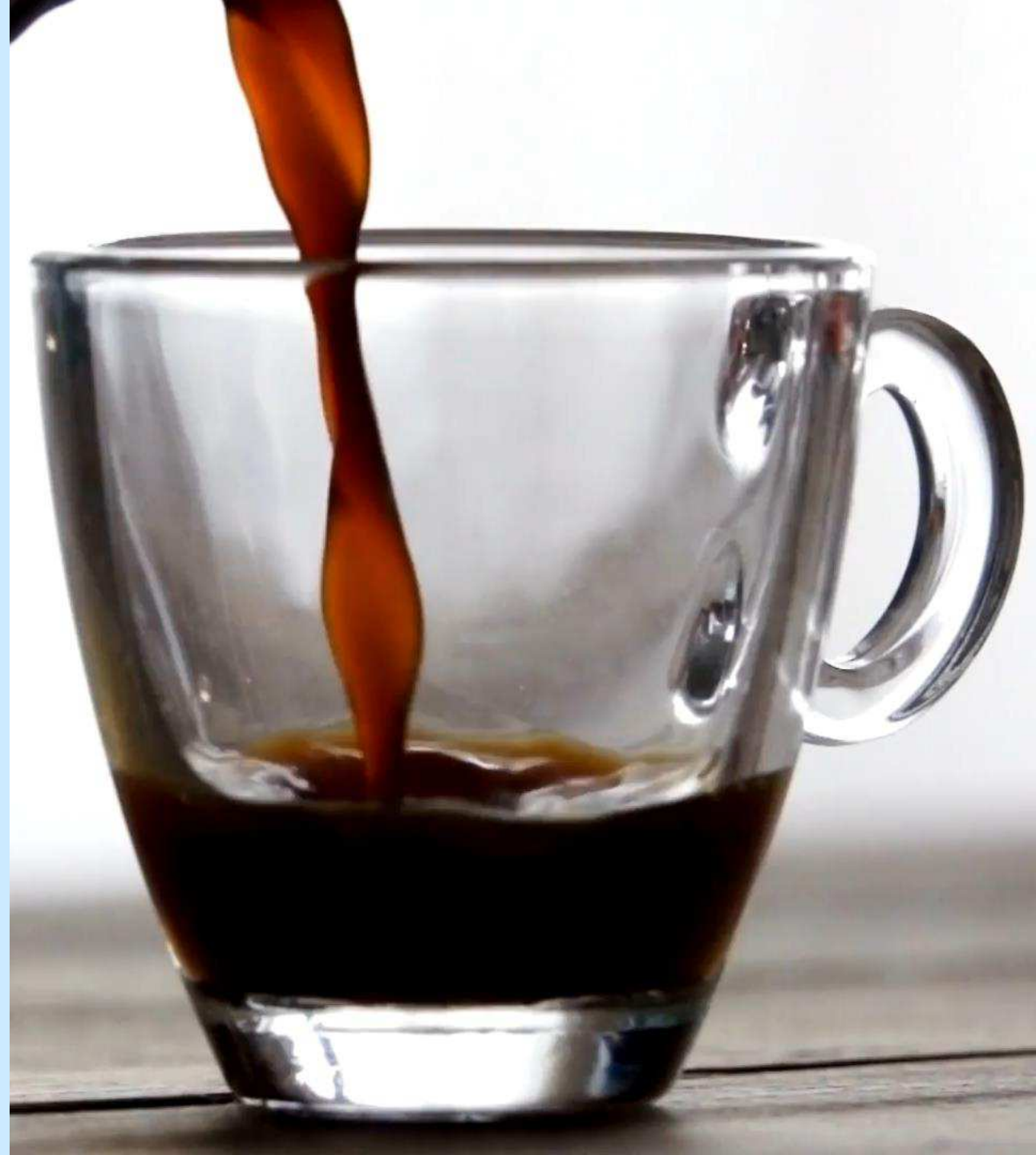
Aya Al-Imam, elev

Afstemning: Hvad skal der til for skabe inkluderende børnefællesskaber?

1. Afstemning

Pause

Gruppedrøftelse om fællesskab

Eleverne har ordet

Paneldebat 2:

Spørgsmål 2: Hvordan kan forældre inddrages i dagtilbud og skole på en måde, hvor der opnås en gensidig forståelse af fællesskabernes værdi for alle?

Paneldeltagere:

Farida Al-Imam, Skole og forældre

Signe Nielsen, Københavns Forældre-Organisation

Camilla Ganzhorn, ADHD-foreningen

Afstemning: Hvordan kan forældrene betrygges i en udvikling, hvor langt flere børn inkluderes i almenfællesskaberne?

2. Afstemning

A large, vibrant orange and red explosion or fireburst against a clear blue sky. The explosion is centered and radiates outwards, with a bright white core at the top. The colors transition from white to yellow, then to bright orange and red. The background is a solid, clear blue sky.

Eleverne har ordet

Paneldebat 3:

Spørgsmål 3: Hvad skal der investeres i først, for at vi kan skabe en reel kulturforandring, hvor flere inkluderes i almen?

Deltagere:

Janne Riis Hansen, KLF

Max Ulrich Larsen, SKK

Jan Hoby, LFS

Henriette Brockdorff, BUPL

Peter Kronholm, LFS ledersektion

Kirsten Nøhr Bergstrup, BUPL ledersektion

Afstemning: Hvad er første skridt?

3. afstemning

Tak for i dag

